

MAAILMAN ERI KULMILTA

Kiina liittyy Interpoliin

LUXEMBURG - Kiina hyväksyttiin kansainvälisen poliisijärjestön Interpolin jäseneksi syyskuussa. Samalla Taiwan erosi järjestöstä vastalauseeksi. Asiaa tiedottivat Kiinan ja Taiwanin edustajat päätöksen jälkeen.

Interpolin viikon pituinen kokous pidettiin syyskuun puolivälissä Luxemburgissa. Interpolissa on 135 jäsenmaata. Kiinan lisäksi siihen kuuluu kolme muuta kommunistimaata, Jugoslavia, Romania ja Unkari.

Islannin lakko laajenee

REYKJAVIK - Islanti - Islannin virkamieslakko on leviämässä myös yksityiselle sektorille. Lakko on jatkunut kolme viikkoa, ja sen vaikutukset tuntuvat yhä selvemmin Islannin elämässä.

Lakko on pysäyttänyt maan betonivalimot, ja vaikeudet uhkaavat rakennusteollisuutta. Myös monet muut teollisuudenalat ovat kokonaan tai osittain lamaantuneet.

Hallituksen ja virkamiesliiton neuvottelut lakon lopettamisesta kariutuivat eikä niitä ole jatkettu. Liitto vaatii yli 30 prosentin palkankorotusta, mutta valtio on valmis vajaan 17 prosentin korotuksiin. Jo tämmösuuruinen korotus ylittää valtiovarainministeri Albert Gudmundssonin mukaan valtion kassan.

Marcosia vaaditaan eroamaan

MANILA, Filippiinit - Tuhannet filippiiniläiset osallistuivat viime viikon torstaina pääkaupungin Manilan keskustassa järjestettyyn mielenosoitukseen, jossa vaadittiin presidentti Ferdinand Marcosin eroa. Marcosia syytettiin oppositiojohtajan Benigno Aquino murhan "pääarkkitehdiksi".

Tämä oli ensimmäinen mielenosoitus sen jälkeen kun Aquino murhaa koskeva selvitys julkistettiin kesäkuussa. Opposition mielestä selvitys, missä murhan pääsyyllisenä pidettiin armeijan esikuntapäällikkö Fabian Veria ja hänen johtamansa salaliitto, ei ollut riittävä.

Selvityksen arvosteluun ovat yhtyneet myös Aquino-sukulaiset ja hekin sanoivat, että pääsyyllisiä ei nimetty. He pitivät perimmäisenä syyllisenä presidentti Marcosia.

Murhaselvitystä on arvosteltu Yhdysvalloissakin. Hallituksen taholta ei olla annettu virallista kommenttia. New York Times sanomalehti kuitenkin totei tutkimustuloksen osittavan suoran kohtauksen Manilan presidentin palatsia.

Miesten suurpidätys E-Afrikassa

SEBOKENG E-Afrikka - Tuhannet eteläafrikkalaiset sotilaat saartoivat viime viikon tiistain vastaisena yönä mustien asutunamaa Sebokengin kaupunginosan ja pidättivät yli 350 ihmistä levottomuuksista syytettynä.

Etelä-Afrikan hallituksen mukaan 7,000 sotilasta saartoi Sebokengin keskellä yötä. Heidän tehtävänä oli tehdä kotitarkastuksia "rikollisten ja valankomuksellisten" löytämiseksi.

Viimeksi kuluneiden kolmen kuukauden aikana eri puolilla Etelä-Afrikkaa syytetyissä rotumellakoissa on kuollut yli 80 ihmistä. 50 kilometriä Johannesburgin eteläpuolella sijaitseva Sebokeng on ollut yksi levottomuuskeskuksista.

Laki- ja järjestysasioista vastaava ministeri Louis Le Grande on sanonut sotilaiden pysyvän Sebokengin alueella, kunnes tilanne on "palautunut normaaliksi".

Indira Gandhi salamurhan uhriksi

myöhemmin.

Alustavien tietojen mukaan salamurhaajat kuuluivat Intian hallituksen toimia vastustavaan Sikh-ryhmään, mutta olivat pukeutuneet Gandhiin henkivartioiden pukuun.

Tapausta koskevat uutiset olivat erittäin vähäiset ja puutteelliset keskiviikkoamuna, Intian liittolaistaat kuitenkin ilmaisivat suurta surua ja hämmästyystä tapahtuman johdosta. Yhdysvalloissa asuvat Sikh-jäsenet sanoivat iloitsevänsä tapahtumansa johdosta. Eräs jopa vertasi tapahtumaa Hitlerin kuolemaan sanoen, "Tiedän, miltä juutalaisista tuntui kuullessaan Hitlerin kuolemasta."

Indira Gandhi, joka oli vuonna 1964 kuolleen pääministeri Jawaharlal Nehrun ainoa lapsi, valittiin ensimmäisen kerran Intian pääministeriksi 1966. Hän oli vallassa vuoteen 1977 asti ja jälleen vuoden 1980 alusta lähtien.

Papin sieppaus provokaatio?

VARSOVA - Puolan viranomaiset ovat etsintäkuuluttaneet kolme miestä, joiden arvellaan sieppanneen poliittiseen oppositioon kuuluvan katolisen papin. Isä Jerzy Popieluszkon mystinen sieppaminen lokak. 19 p:nä on järkyttänyt kielletyn Solidaarisuusammattiliiton kannattajia, jotka pelkäävät hänen henkensä olevan vaarassa.

Tiistaina, 11 päivä sieppauksen jälkeen, poliisikukeltat vihdoin löysivät isä Popieluszkon ruumiin erästä vesialtista.

"Pahin on päässyt tapahtumaan," sanoi solidaarisuusliikkeen johtaja Lech Walesa kuuluttanut asiasta. Hän pyysi muita ottamaan uutisen vastaan rauhallisella miellä ja toivon. Hän tarjoutui myös jättämään johtopallin, mikäli se johtaisi viranomaisten ja kansalaisten väliseen keskusteluun.

Minkäänlaisia välikohtauksia ei esiintynyt sen jälkeen, kun papin ruumiin löytämistä oli ilmoitettu tiistaina Puolan television iltauutisissa.

Viime viikon perjantaina hallitus ilmoitti pidättäneensä sieppaukseen syyllistyneet kolme sisäasiainministeriön virkamiestä ja heitä tullaan syyttämään kidnappaamisesta.

Gonzalez suosittaa Nato-jäsenyyttä

Espanjan pääministeri Felipe Gonzalez vakuutti maansa parlamentissa viime viikon tiistaina aikovansa pitää kiinni vaalikampanjansa aikana antamastaan lupauksesta järjestää kansanäänestys maan Nato-jäsenyydestä helmikuuhun 1986 mennessä. Samalla hän ilmoitti kannattavansa pyyntä puolustusliitossa jäseniksi vastustavansa maan armeijan alistamista Naton yhteisen sotilasjohdon alaisuuteen ainoaan ennen äänestystä. Sosialistit vetivät Espanjan pois Naton sotilaallisesta toiminnasta heti tuluaan valtaan vaajat kaksi vuotta sitten.

Gonzalez lupasi parlamentissa myös Espanjassa olevien yhdysvaltalaisien joukkojen määrää vähennettävän asteittain esittämättä sille tarkempaa aikataulua. Amerikkalaisia on maassa neljässä tukikohdassa yhteensä 12,000. Pääministeri vakuutti myös, ettei Espanja hyväksy ydinaseita alueelleen vastaisuudessa.

Kansanäänestys olisi ensimmäinen laatuaan Nato-maissa. Sitä ennen järjestetään jäsenyydestä laaja keskustelu parlamentissa. Pääministeri edellyttää sen päättävän konsensus. Tutkimusten mukaan yli 50 prosenttia espanjalaisista vastustaa Nato-jäsenyyttä. Gonzalezin sosialistisesta puolueesta vastustajia on 60 prosenttia ja kommunistien keskuudessa 86 prosenttia.

REV. JERZY POPIELUSZKO

Puolan televisio kertoi sunnuntai-iltana, että kolme miestä oli pysäyttänyt Popieluszkon auton Varsovan koillispuolella perjantai-iltana ja vienyt hänet pois. Popieluszko kuuluu Puolan kiihtelyimpiin pappihin.

Tapahtuma pidettiin salassa lähes vuorokauden. Kun siitä oli kerrottu, pidettiin isä Popieluszkolle messuja sunnuntaina.

Solidaarisuuden johtaja Lech Walesa esiintyi sunnuntaina St. Stanislawin kirkon messussa ja varoitti sieppaajia vahingoittamasta uhriaan. Hän sanoi myös tukevänsä Solidaarisuus-ammattiliittoa. Popieluszolla on ollut tapana pitää messuja samassa kirkossa.

Puolan kirkko ja hallitus ovat olleet yhteydessä sieppauksen jälkeen, kertoi kirkon edustaja Varsova.

Viranomaiset pitävät sieppausta kirkon edustajan mukaan hyvin vakavana asiana. Viranomaiset ovat sanoneet, että sieppaus ei ole kenenkään etujen mukaista. He vakuuttavat tekevänsä kaikkensa Popieluszkon löytämiseksi.

Hankalaan tilanteeseen joutuneen sotilashallituksen edustaja Jerzy Urban sanoi kyseessä olevan hallituksen vastainen provokaatio. Hän kertoi hallituksen saadun vihjeitä siepatun papin näyttäytymisestä viikonlopun aikana.

Salvadorin armeija ostaa sissejä

SAN SALVADOR El Salvador - Salvadorin armeija on tarjonnut 400 dollaria jokaiselle aseensa luovuttavalle ja antautuvalla vasemmistoliselle.

Armeijan edustajat julkasivat viime viikon maanantaina luettelon, jossa on listattu määrät, jotka on maksettava aseellisten sotilaiden ja luovutettuihin aseisiin. Edustajat vakuuttivat myös, että kaikkien antautuvien sissien "henkilökohtainen turvallisuus" tullaan takaamaan.

Yritys riisua aseista hallitusta vastaan taistelevia sissiryhmiä on jatkoa maan armeijan neljä päivää sitten käynnistämällä hyökkäykselle tässä Morazan maakunnassa.

Etiopia on saanut kokea yhden historian pahimmista kuivuuksista ja seurauksena tuhannet ihmiset ovat joutuneet näkemään nälkää. Kuva on maan pohjoisosassa sijaitsevalta Koremin hädä-apuleiriltä, minne tuhannet ovat saapuneet ruoanjakeleluun. Viranomaisten mukaan lähes 300,000 on matkannut Koremin tai kahdelle muulle leirille. Kuvan sanoma on surullinen: Miehen kantaman lapsen tavoin monet kuolevat - noin sata päivässä ja suurin osa näistä lapsia - odottaessaan heille annettavaa viljaosuutta.

Etiopia kääntyy US:n, YK:n puoleen

LONTOO Englanti - Etiopian näänhätäkommisio johtohenkilö Wolde Giorgis Dawit lensi sunnuntaina New Yorkiin, missä hän tapasi sekä Yhdistyneiden Kansakuntien että US hallituksen virkailijoita ja pyysi heiltä apua noin 6 miljoonalle nälkää näkeväälle ihmiselle kotimaassaan.

Reagan herjaushuutojen kohteena

PORTLAND Ore. - Viime viikkoisella vaalimatallaan Oregonissa presidentti Ronald Reagan sai kokea ensimmäisen kampanjansa aikaisen huomattavan mielenosoituksen.

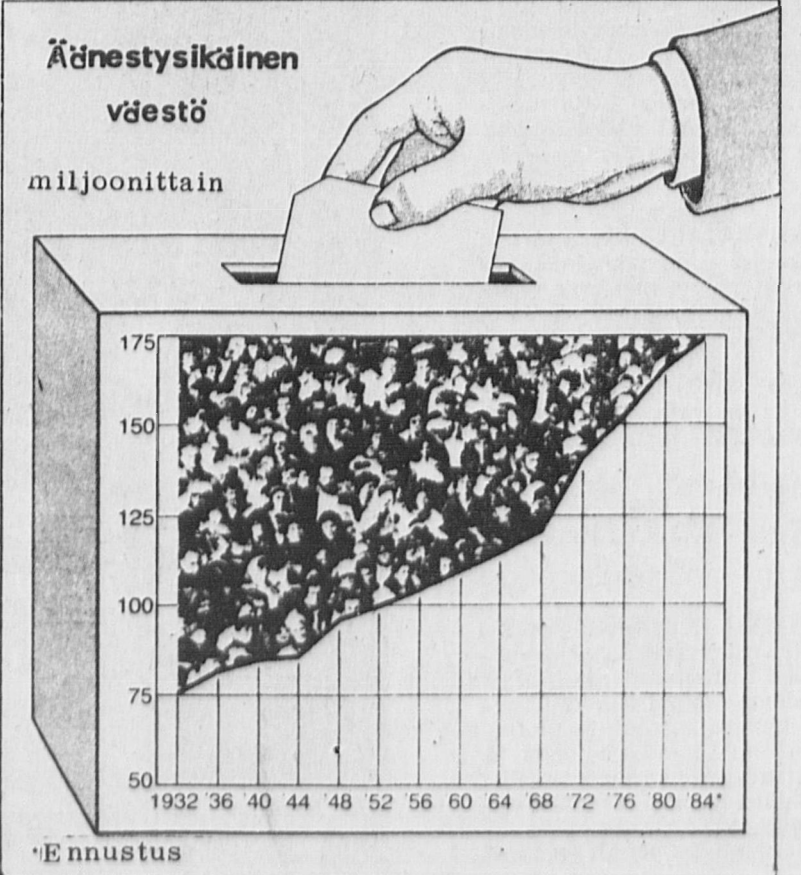
Mielenosoittajat ahdistivat Reagania jatkuvasti kysymyksillä tämän pitävänsä tavomaisia vaalipuhetta Portlandin yliopiston tiloissa.

Presidentti ei poikennut tekstistään, vaikka vastasi kysymyksiin vastauksin, joiden avulla hän on koettanut valentaa vastustajiaan aikaisemminkin. Suurin osa paikalla olleista 4,000 ihmisestä oli Reaganin kannattajia.

Suuri osa puheesta vaimennettiin sellaisiin huutoihin kuten "US pois Keski-Amerikasta," "vain kaksi viikkoa jäljellä" ja "fasisti".

Monet kannattajista ilmaisivat suuttumusta, koska he eivät voineet kuulla Reaganin puhetta herjaushuutojen johdosta. Seurauksena syntyi joitain pieniä kahinoita kannattajien ja vastustajien välillä.

Yksi pilliä puhaltanut mies joutui oppilaiden piirittämäksi.

Sosiaaliavustukset nousussa

WASHINGTON - Hallituksen viime viikkoisen ilmoituksen mukaan sosiaaliavustukset nousivat ensi vuoden tammikuussa 3,5 prosenttia. Keski- ja eläkeläisten kuukausiavustukset tulevat silloin olemaan \$15 enemmän kuin nykyisellään; keski- ja eläkeläisten kuukausiavustukset \$26.

Seurauksena kuitenkin sekä työnantaja että työlläinen joutuvat maksamaan enemmän Social Security-rahastoon. Nykyisellään he maksavat 6,7 prosenttia, ensi vuonna 7,05 prosenttia.

Lähes joka kuudes amerikkalainen saa sosiaaliavustuksia ja nousu johdosta Social Security rahasto joutuu maksamaan \$6,2 biljoonaa enemmän vuonna 1985.

Social Securityn edustajan

James M. Brownin mukaan sosiaaliavustuksissa tapahtuu seuraavia muutoksia ensi vuoden aikana:

- \$15 lisää yksinelävälle keski- ja eläkeläisille, nostaa siten kuukausiavustukset \$499:ään.

- \$26 lisää keski- ja eläkeläisille, nostaa heidän kuukausiavustuksensa \$776:een.

- \$25 lisää maksimiavustuksia saavalle 65-vuotiaana eläkeläiselle jääneelle henkilölle, nostaa tämän avustukset \$728:aan.

- \$33 lisää äidille, jolla on kaksi lasta, nostaa tämän avustukset \$988:aan.

- \$14 lisää eläkeläiselle leskelle, nostaa tämän avustukset \$415:een.

- \$16 lisää työkyvyttömälle henkilölle, nostaa tämän avustukset \$573:een.

- \$30 lisää työkyvyttömälle perheelliseen henkilölle, nostaa tämän avustukset \$893:een.

Terveys- ja sosiaaliministeri Margaret Heckler piti ilmoitusta hyvänä uutisena. Hän ilmoitti samalla muutamista muutoksista, jotka astuvat voimaan tammikuun 1. päivänä:

- 65-69-vuotiaiden maksimiansiot, joista ei veroteta, nousevat \$6,960:sta \$7,320:een.

- alle 65-vuotiaiden kohdalla vastaava luku nousee \$5,160:sta \$5,400:aan. Ylittäväänsä tämän rajan heiltä pidetään yksi dollari jokaisesta kahdesta ansaitsemastaan. Yli 70-vuotiaiden ansiota ei rajoiteta millään tavalla.

Suomen uutisia

Rauhanmarssi on nykyisin kaikkien ikäluokkien asia.

"Puhukaamme ennen kuin aseet puhuvat"

HELSINKI Suomi - Sadat tuhannet kansalaiset osallistuivat lokak. 24 p. järjestettyihin mielenosoituksiin rauhan puolesta. Rauhanmarssia järjestettiin yli sadalla paikkakunnalla.

Rauhantilaisuuksia järjestettiin myös työpaikoilla. Puolilta päivin pidettiin SAK:n voimoksesta lyhyt viiden minuutin työhänsäily arvioiden mukaan tuhansilla työpaikoilla.

Suurin tilaisuus järjestettiin Helsingissä (kuva), jossa saatiin suosiota noin 50,000 henkilöä osallistui kulkueeseen ja Seenaattorin juhlaan.

Lahdessa lyötiin viime vuoden osanottoennätys - 2,500 - muutamalla sadalla.

Jokainen, joka tänään ei ota kantaa rauhan puolesta, antaa vastuunsa tuholle. Jokainen

joka tänään ei liity rauhan ja toivon joukkoihin, antaa elämänsä valitkettomasti toisten käsiin, muistutti sosiaali- ja terveysministeri Vappu Taipale puheessaan YK:n rauhanpäivänä Turussa.

Taipale kannusti kuulijoitaan sanomalla, että jokainen, joka tänään on mukana, liittyy maailman rauhan liikkeeseen. "Vielä on aikaa sanoa ihmisen äänen ei, vielä on aikaa puhua, ennen kuin aseet puhuvat", hän korosti.

Suomalainen rauhanliike vastustaa muiden eurooppalaisten rauhanliikkeiden tavoin kasvavaa ydinasevarustelua Euroopassa ja vaatii euroalueen poistamista. Lisäksi se vaatii neuvottelujen aloittamista Naton ja Varsovan liiton kesken joukkojen loitontamisesta ja aseetäisestä vähentämisestä Euroopassa.

U S P S 454580

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVA AJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday.
117 Elm St., P. O. Box 600
Fitchburg, Ma. 01420
Phone (617) 343-3822

Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass

TOIMITTAJAT
Marita Courten J. N. Raito

Tilauksien ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00. Kolme kk. \$9.00
Suomeen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

Käytä äänioikeuttasi

Ensi viikon tiistaina, marraskuun 6. päivänä pidetään presidentinvaalit. Siihen päivään mennessä vaalipöydät on pidetty ja kandidaatit ovat ilmaisseet kantansa monista polttavista asioista.

Tiistai puolestaan onkin äänestäjien päivä. Silloin he ilmaisevat kantansa valitsemalla ehdokkaan, jonka ideologiaa ja toimia he kannattavat. Turhan monet amerikkalaiset eivät vain käytä äänioikeuttaan. Syyt saattavat olla monet. Tavallisin syy on uskomus, että yksi ääni ei vaikuta mitenkään lopulliseen vaalitulokseen. Tunnettu tosiseikka on kuitenkin se, että jokaisen kansalaisen ääni vaikuttaa lopputulokseen.

Me elämme demokraattisessa yhteisössä ja demokratia perustuu juuri siihen, että kaikilla on oikeus ja mahdollisuus ilmaista mielipiteensä äänestyksen avulla.

Prosentuaalisesti hyvin vähäinen joukko amerikkalaisista käyttää äänioikeuttaan. Hyvän esimerkinä tästä on hiljattain Suomessa pidetty kunnallisvaalit. Osanottoa pidettiin erittäin vaisuna, sillä vain 73.5 prosenttia kävi äänestämässä. Sama "vain" on se avainsana, sillä Yhdysvalloissa samanlaista osanottoa pidettäisiin erittäin runsaana.

Siis, muistakaa poiketa vaaliurnilla tiistaina. Jokaisen ääni vaikuttaa lopputulokseen!

Liikunta ja amerikkalaiset lapset

Kansallisen tutkimuksen mukaan tämän päivän amerikkalaiset lapset ovat lihavampia kuin heidän ikäluokkansa edustajat olivat 1960-luvulla, ja vain puolet heistä harrastaa liikuntaa siinä määrin, että olisivat fyysisesti hyvässä kunnossa. Vain 36 prosenttia 6-17-vuotiaista tytöistä ja pojista täytti Amerikan urheiluliiton standardit.

Tuntuu kauhistuttavalta ja uskomattomalta. Tutkimuksessa testattiin yli neljä miljoonaa amerikkalaista lasta 17,000 eri koulussa kaikissa osavaltioissa. Testit eivät osoittaneet ainoastaan lasten fyysisen kunnan olevan huonon, vaan osoittivat sen laskeneen jatkuvasti viime vuosien aikana; vuonna 1979 tehdyn samanlaisen tutkimuksen mukaan 43 prosenttia täytti standardit. Amerikkalaiset aikuiset sen sijaan ovat nykyisin liikuntahulluja. Lähes jokainen televisiotähti on kirjoittanut oman voimistelukurjansa ja kirja toisensa jälkeen nousee "best-seller"-listoille. Tuntuu ironiselta, että amerikkalaiset lapset eivät harrasta liikuntaa, mutta monille aikuisille liikunta on suuri osa heidän jokapäiväisestä elämästään.

Mutta ehkäpä vika tai salaisuus onkin juuri tässä amerikkalaisten aikuisten liikuntahulluudessa. Se on muotioikkuna eikä lapsena opittu tapa. Liikuntaan pitää tottua ja oppia jo ennen kouluvuotia. Vain harvat vanhemmat leikkivät lastensa kanssa ulkosalla tai tekevät päivittäisiä kävelyretkiä heidän kanssaan. Koulujen liikuntaohjasta on supistettu vuosi vuodelta ja yläasteilla se on vapaavalmista. Monilla lapsilla ei ole tilaisuutta tai aikaa harrastaa liikuntaa koulun ulkopuolella. Elleivät he osallistu liikuntaohjaukseen kouluissaan, ei ole ollenkaan ihme, että heillä on erittäin huono fyysinen kunto.

Ruotsissa tehdyn tutkimuksen mukaan mitä enemmän on ohjattua liikuntaa esimerkiksi kouluissa sitä enemmän liikutaan myös vapaa-aikana. Samassa tutkimuksessa väitettiin riittävän määrän liikuntaa olevan myös välttämätöntä nuoren kokonaisvaltaiselle kehitykselle ja kasvulle.

Koulujen tulisi innostaa oppilaita säännölliseen liikuntaharrastukseen. Siihen päästään ainoastaan riittävän usein tapahtuvan ja järjestelmällisen liikunnanopetuksen kautta.

KÖYHÄ KULKEE IKKUNAINI OHI

Jos sieluni herätessään tänä aamuna rakkausajatuksissaan on kohdannut aatteen, joka hivenenkin lähentää sitä Jumalaa kohti, joka luultavasti - on vain kaunein sen halusta, näen tämän saman aatteen köyhässä, joka hetkistä myöhemmin kulkee ikkunaini ohi, ja minä rakastan häntä enemmän, koska tunnen hänet paremmin.

KÖYHTYVÄ RIKASTUU

Rikkaiksi ei meitä tee se, mitä omistamme, vaan enemmän se, mitä arvokkaasti voimme olla vailla. Ja saattaa olla, että ihmiskunta tulee rikkaammaksi, kun se köyhtyy, että se voittaa, kun se menettää.

KÖYHÄN MIEHEN YLPEYS

Hyvät herrat, olen köyhä, hyvin köyhä; mutta kuninkaanne ei ole kyllin rikas ostaakseen minut.

Jutustelua

LASTEN MAAILMASTA

MUUAN isä, joka on seurannut synkkänä teinityttöänsä laiskottelua, sanoi vaimolleen: "Hän ei liikkakaan muu- loin kuin kääntäessään radio- ta kovemmalle. Eikö häntä edes kiinnosta mikään urheilulaji?"

"Ei, kuului vastaus, "ellei hiuslakan suihkuttamista pidetä urheiluna".

KOKO luokka ihaili Annun uutta tweedakkia, mutta viikon kuluttua takin tuuhea karvaisuus oli tiessään. "Se oli vähällä kutittaa minut kuoliaksi!", se- litti Annu. "Minun oli pakko ajaa karvat isän sähköparran- ajokoneella".

MUUAN isä valitti, että hänen lapsensa viettävät kaiken aikansa televisiota katsellen: "Pahinta on, että kaksivuotias tyttärenti osaa vain yhden sanan - shh!"

NAURUPIDENTÄÄ IKÄÄ

PERHEEN palatessa loma- matkalta pikkutyttö huudahti: "Katso isi, sinä unohdit vään- tää ruohon pois päältä".

TELEVISIOYHTIÖN johtaja kutsui apulaista johtaja luokseen. "Sinun on annettava potkut tuole- le kaverille, joka istuu pienen- sä huoneessa käyttävän pääs- seä, hän määrää. Minä olen seurannut hänen puuhaan jo kahden viikon ajan, ja hän vain katselee aamusta iltaan ikku- nasta".

"Älähän nyt", sanoi apulaista- johtaja. "Se mies on meidän ideopäällikkömme. Ajattelepa uutta lenoa tanssiohjelmam- me, sensaatioista tietokil- palusarjaa, jossa apina toimii juontajana, katselutilastoja, kärkeä olevia tiistai-ilan hu- viohjelmaa - hän on luonut ne kaikki vain katselemalla ikku- nasta".

"Siinä tapauksessa", sanoi johtaja tarttuen puhelimeen, - meidän on lähetettävä joku pe- semään hänen ikkunansa".

PERHE muutti paikkakun- nalle ja alkoi etsiä itselleen sopivaa kirkkoa. Jostakin syys- tä ei mikään kirkko tuntunut tyydyttävän perheen päätä. Mur- ta erään sunnuntai-illan hän saapui valmista kassa juma- lanpalvelukseen juuri kun se- rakunta lausui papin johdolla: "Me olemme jättäneet teke- mättä asiat, jotka meidän olisi pitänyt tehdä".

Mies istuutui penkkiin, huo- kaisi tyytyväisenä ja kuskasi vaimolleen: "Luojan kiitos, vi- doinkin tunnen olevani oikeas- sa laumassa".

AMERIKKALAISSA ylio- pistoissa kiertele kasku kahdesta antiikin Ateenan kan- salaisesta, jotka pysähtyvät kadulle juttelemaan. Toisen tie- dusteli: "Oletko kuullut Sok- rateesta? Hänet oli tuomittu kuolemaan".

"Hirvittävän ikävä juttu", vastasi toinen. "Ja niin suuri opettaja kun hän on".

"Niin", totesi keskustelu- kumppani "mutta hänhän ei sa- nut mitään julkaisuksi".

RYHMÄ pikkutyttöjä oli käymässä luonnontieteellis- sä museossa. He pysähtyivät hartaina katselemaan ensim- mistä kuvaa sarjassa, joka esitti ihmisalkion kehitystä. Sitten muuan palmikkopää syök- sähti viimeisen kuvan luo, juok- si takaisin ja julisti: "Se on poika".

KAUPPA kävi vilkkaana huo- tokaupassa, kun meklari jätti keskeytti esineiden esittelyn ilmoittaen: "Muuan herra tässä huoneessa on, kadottanut lom- pakon, jossa on viisituhatta markkaa. Hän on luvannut löy- täjälle viiden sadan markan palkion".

Seurasi hetken hiljaisuus, ja sitten kuului salin perältä huuto: "Viisisataa kymmenen".

ENNUSTA JAEUKKO vaati asiakkaita ennakkokassuna kolmekymmentä markkaa ja il- moitti sitten, että tämä saisi tehdä kaksi kysymystä.

"Mutta eikö hinta ole vä- hin kallis vain kahdesta ky- symyksestä?" mies sanoi.

"Onpa niinkin", vastasi euk- ko. "Toinen kysymys olkaa hyvä".

RYHMÄ tiedemiehiä työ- kenteli erään tärkeän tutkimus- tehtävän ratkaisemiseksi, mut- ta joidenkin laboratoriotyönte- kijän kykenemättömyys suutut- ti heitä siinä määrin, että he ripustivat laboratorion seinäl- le taulun: "Onko teistä apua tehtävän suorittamisessa - vai oletteko osa problemasta?"

Viiniretkellä Kalifornian viinilaaksoissa

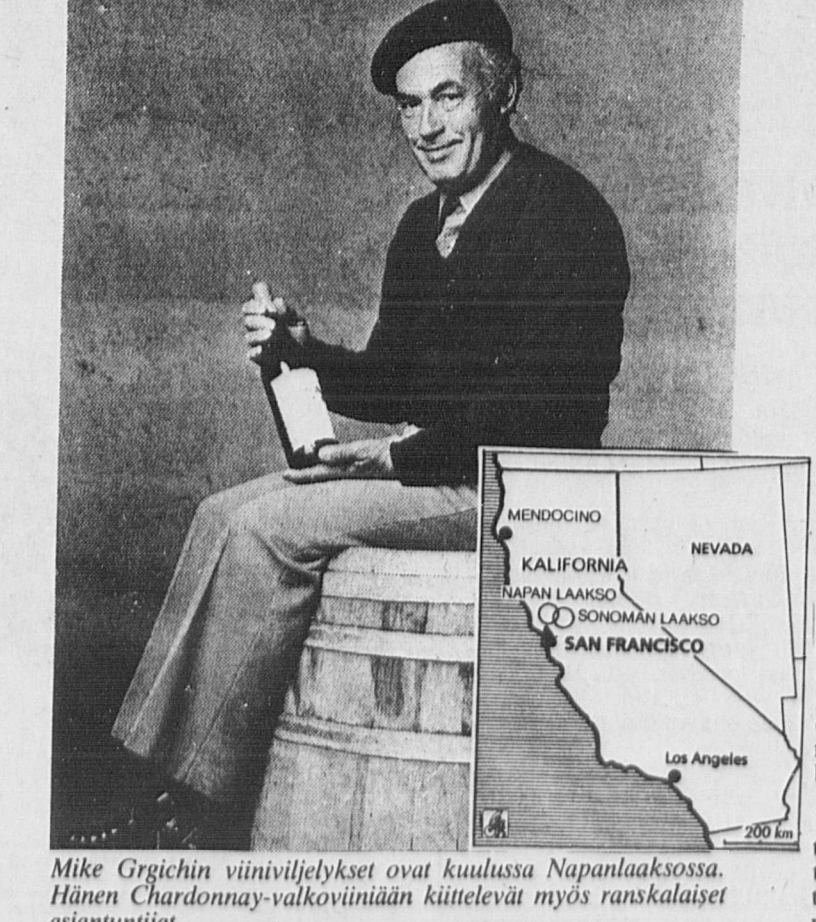
Ei enemmän kuin kolme vii- nimäistä jaispysähdystä yhtenä päivänä ohje kuuluu. Napan laaksoa halkovan tien varrella parin tunnin ajomatkan päässä San Franciscosta on satakunta viininviljelystä alkanutta jätti- viinistöä, kuten Mondavi, Ing- lenook ja Christian Brothers, pienin perheytyöläinen. Parhaana lomakautena maantien on kuin autona, josta on helppo poik- keta mielellään valmistajan tun- nusta kantavasta portista.

Joillakin on opastettuja ret- kiä, opettavaisia ja hauskoja joillakin merkitty kujanjuoksu, jonka saa tehdä omaan tahtiin- sa. Toisilla on pelkästään mais- taishuone. Harvinaisia ovat ne viiniretket, jotka ovat su- lkenneet ovena kokonaan vie- railta tai ottavat heitä vastaan vain sopimuksesta.

Kesäaikaan ja -mielinen maistajien joukko on nuorekas- ta viininauttimisiin juuri ylit- tänyttä tai kolmi- ja nelikym- pistä väkeä, osa asiantuntevia, osa huviretkeläisiä. Maistajat- set ovat yksi tapa kasvattaa uusia kuluttajia ja tehdä viini- tunnetuksi vaihtoehtojuomana. Ajelijoille poikkeukset ovat hausek ohjelma- ja, josta on hyötyäkin. Voi ostaa pul- lon, pari mukaan kotiin vietä- väksi tai piknikkipöytään. Niitä joillakin valmistajilla on oven edessä tarjolla, muutama on jo- pa keskinne myydä juustoa, makkaraa ja patonkia erikseen. Parhaiten palelunsa järjestä- neet myyvät viinejään koreit- tain ja lähettävät postitse ko- tiin.

Maistaminen sitä vastoin on ilmaista. Huoneessa, jossa ei saa tupakoida - kuten ei myö- kään lunnollisesti viinin val- mistusaloissa - vikkellä hen- kilökunta baaritiskin takana kaatlee viinilistan mukaan va- littuja viinilikkokkoja lasin poh- jalle. Valittavana on 10-20 vii- nilajia. "Suosittelemme aloit- tamista valkoisista kuivem- masta päästä ennen siirtymis- tä punaisiin".

Tiskillä on tungosta, mutta kaikki saavat oman, siirtyvät kauemmas tarkkuutta vaativan taloon maistajatoimipitee- seen. Jokainen haluaa näyttää asiantuntijalta. Laseja kohote- taan.

Mike Grigichin viiniviljelykset ovat kuulussa Napanlaaksoissa. Hänen Chardonnay-valkoviinien kiitelevät myös ranskalaiset asiantuntijat.

Lahjoituksia Raivaajalle!

TUKEMISRAHASTO NYT: \$8,123.45

HJALMAR ALKION MUISTOLLE

kuoli syysk. 22, 1984

Muistojen kukista seppeleen laitoimme ja unta rauhaa, Pauline ja John Mäki, Quincy, MA \$10.00

Hjalmar Alkion muistolle lahjoittaa Alii Turpeinen, Newport, N.H. 10.00

SIGRID ORELLIN MUISTOLLE

k. lokak. 13 p., 1984 Lake Worth, Fla.

Lahjoittavat Martha Zetzer ja Armas Koskinen, Lake Worth, Fla. 20.00

Walter G. Williams, Rosendale, N.Y. \$50.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

UM OHJUSNEUVOTTELUISTA

Suomi on valmis järjestä- mään suurvaltojen väliset oh- jusneuvottelut Helsingissä, jos Genevessä viime syksynä kat- kenneet neuvottelut päätetään aloittaa uudelleen jossain toi- sessa kaupungissa.

Ulkoministeriön poliittisen osaston päällikkö Seppo Pieti- nen sanoi viime viikon maa- nantaina, että ydinohjusneuvot- telujen käynninen Helsingissä sopisi hyvin Suomen ulkopoliit- tiseen profiiliin. Pietinen kiis- ti kuitenkin kuuleensa Norja- sa julkaistuja arveluja siitä, että Yhdysvallat ja Neuvosto- liitto olisivat todella valmi- ta jatkamaan neuvotteluja ensi

keväänä.

Norjalainen iltapäivälehti Verdens Gang kirjoitti hiljat- tain "lääntien ulkopoliittisiin piireihin" viitaten, että neu- vottelujen jatkopaikaksi on vi- haistu Helsingin. Näin Neu- vostoliitto voisi lehden mukaan "pelastaa kasvonsa", koska se on ilmoittanut Geneven neuvot- telut katkenneiksi Yhdysvaltain uusien euro-ohjusten takia.

Pietisen mukaan suurvaltain neuvottelijat ovat turvutulla Helsinkiin. Käytännön järjes- telyt ehditään hyvin hoitaa ly- hyelläkin varoitusaajalla, Pieti- nen lupaa.

RAUTE OSTI KANADALAISET

Lahtelainen Raute Oy on ensimmäisen kerran ostnut tuotantolaitoksen ulkomailta, Kanadalaisen tytäryhtiön myö- tä Rautesta tulee eräs Pohjois- Amerikan merkittävimmistä levyteollisuuden konetoimittajista. Rauteen liikevaihtoa kaup- pa kasvattaa lähes 100 miljoonalla markalla vuodessa.

Raute oli toimitusjohtaja Pekka Leppäsen mukaan pitänyt silmällä Pohjois-Amerikkaa jo

puolentoista vuoden ajan, koska alueella tuotetaan 40 prosent- tia maailman vanerista ja 20 prosenttia lastulevyistä. Suku- polvenvaihdoksen takia ostetta- vaksi tarjoutui kanadalainen Du- rand Machine Company, jonka kanssa Raute oli aikaisemmin tehnyt markkinointiyhteistyötä.

-Duran on johtava vaneri- ja lastulevykoneiden valmistaja Kanadassa ja kakkonen Yhdys- valloissa, kertoo toimitusjoh- taja Leppänen.

SUOMELLA KEHITYSYHTIÖPROJEKTI NEPALISSA

Suomi aloittaa Nepalissa mit- tavan kehitysyhtiöprojekti- nin, jonka kokonaiskustannuk- set ovat noin 120 miljoonaa markkaa. Ulkoasiainministeriö ja työyhteistyö FINNEP allekirjoitti vat äskettäin en- simmäisen kehitysyhtiöprojek- tin aloittamisesta.

suunnitelman ovat laatineet FAON ja Aasian kehityspan- kin asiantuntijat.

Noin 87 prosenttia hank- keesta rahoitetaan lainalla, jo- ka tulee Aasian kehityspankis- ta. Suomi on lupautunut rahoit- tamaan hankkeessa tarvitta- va konsulttipalvelut ja hen- kilöstön koulutuksen. Ulkoasi- ainministeriö on myöntänyt tä- hän tarkoitukseen kehitysyh- tiötyövaroja 1,6 miljoonaa markkaa vuodelle 1984 sekä varauksen vuosille 1985-86 yh- teensä 4,8 miljoonaa markkaa.

HUUMEITA TAKAVARIKOITU

Huumeepoliisi on tehnyt Suo- men tähän mennessä suurim- man heroiniotakavarikon Si- poossa. Pitkin Suomea toimi- neen suuren heroiniiligan jäl- jiltä Helsingin huumeepoliisi löysi metsästä 80 gram- ma heroiniä.

tekniikka. Poliisin käsityksen mukaan tekniikalla oli tarkoi- tus jättää tämä huume-erä "pe- samunaksi" tulevaisuutta var- ten.

Huume on poliisin mukaan peräisin suuremmasta erästä, jonka toinen jo vangittu mies oli tuonut tuokoukussa Hol- lannista Suomeen. Osa tästä heroiniasta takavarikoitiin aiem- min Savonlinnassa. Katumyy- nissä heroinin hinta on 3,500-5,000 markkaa grammalta.

Kaikkiaan suuressa heroini- lussassa on pidätetty ollut tä- hän asti 34 miestä ja 12 nais- ta, joista on vangittu 18 mies- tä ja 4 naista.

LEGIOONALAISTAUDIN UHRI

Syyskuun alkupuolella lon- toolaishotellissa asui 4-6 vuo- rokautta kymmenen suomalaista, jotka kävivät messuilla Birminghamissa. Matkaan o- sallistunut helsinkiläinen yrittäjä sairastui legioonalaistau- tiin jo matkan aikana ja kuo- li Helsingissä Mellahden sai- raalassa kahdeksan päivän ku- luttua paluusta.

Vainajan matkatoverit otak- suivat legioonalaistaudin tar- tunnan aiheuttajaksi lontoolai- sen loistohotellin koneellista il- mastointilaitteistoa, joka heid- tän mielestään ei toiminut kun- nolla. Hotellin huoneilla oli heid- tän mielestään tunkkaista.

Suomalaislääkärit puoles- taan pitävät mahdollisena, et- tä 42-vuotias helsinkiläisyrit- täjä sai kohtalokkaan legioo- nalaistautitartunnan - jostakin

muualta kuin hotellista. Hän kävi matkatovereineen messujen lisäksi mm. teatterilytykses- sä, kinalaisessa ravintolassa ja jalkapallo-ottelussa.

Lääkintöhallituksen tietojen mukaan legioonalaistautiin kuollut suomalainen on yksit- täistapaus, sillä mitään epide- miaa ei ole löytnyt.

Legioonalaistauti eli legi- onella pneumophila määritel- tiin 1970-luvulla Yhdysvallois- sa. Sotaveteraaniliitto oli pi- tänyt kokouksen hotellissa Phi- ladelphassa, Osanottajista kak- sisataa sairastui tautiin ja 29 kuoli. Tartunnan leittäjäksi to- dettiin hotellin koneellisen il- manvaihtolaitteiston kanava. Baktereit kulkeutuivat hen- gityselimien ilman kosteutus- veden kautta.

Suomen uutisia

Tiedotus

Suomen kansalaisuuslaki on muuttunut syyskuun 1 p:nä, 1984. Tähän saakka on pääsääntöä, lapsi saanut isänsä mukaan Suomen kansalaisuuden, jos vanhemmilla on eri kansalaisuus. Nyt saa pääsääntöisesti lapsi Suomen kansalaisuuden, jos äiti on Suomen kansalainen.

Muutoksella on taannehtiva vaikutus, ilmoituksella voi lapsen huoltaja hakea lapselleen Suomen kansalaisuuden, jos lapsi on syntynyt 1.9.1966 - 31.8.1984 välisenä aikana ja on ilmoitusta tehtäessä alle 18-vuotias ja naimaton. Edellytyksenä on myös, että äiti on ollut Suomen kansalainen lapsen syntymästä ja on edelleenkin. Tämä koskee myös Suomen kansalaisena syntyneitä ja määrätystä syyistä kansalaisuutensa menettäneitä lasta.

Ilmoitus on tehtävä viimeistään 31.8.1987. Jos lapsi on syntynyt 1.9.1966 - 28.2.1967 välisenä aikana, ilmoitus on tehtävä ennen 28.2.1985. Tänä aikana syntynyt täysi-ikäiseksi (18 v.) tullut henkilö tekee ilmoituksen itse.

Ulkomailta syntynyt Suomen kansalainen, jolla ei ole ollut kiinteää yhteyttä Suomeen, menettää Suomen kansalaisuuden pääsääntöisesti täytettyään 22 vuotta.

HUOM! Vain Suomessa asuva lapsi saa lapsilisää.

Saadun tiedon mukaan ilmoituksella saatu Suomen kansalaisuus ei vaikuta USA:ssa vakituisesti asuvan lapsen USA:n kansalaisuuteen.

Leimaverona peritään mk 120 (\$19) aikanaan päätökseen yhteydessä. Nyt ei tarvitse maksaa mitään.

Ilmoituslomakkeen saa alustamattomasti virastosta mieluiten kirjallista, Valmikiä osoitettuna, postimerkillä varustettuna virastokirjeen ohjeistamien nopeuttamiseksi. Lomake myös palautetaan osoitteella:

Consulate General of Finland
540 Madison Avenue
New York, NY 10022
Puh. (212) 832-6550.

Lauri Pohjanpään vaimokissa se alkoi. Työkassikko Sarmanto-Cutler käyttävät Aina Suomen-vierailun pitkiin keskusteluihin.

Aina on aarre säveltäjälleen

*-Perunan kuoriminen on sukaa runon tekemiselle, kertoo Bostonissa Yhdysvalloissa asuva, siirtosuomalista sukua oleva Aina Cutler, o.s. Swan, 70.

★ Kieli on musiikkia

*-Runon voi "kuoria" esin. Parhaimmillaan se kirjoittaa itsensä, sanoo tämä eloisia ja sielutaita nauttiva amerikkalainen kotilähti, joka on vuodesta 1975 kääntänyt englanniksi Heikki Sarmannon sävellyksiä suurten suomalaisten laulajien tekstejä samalle säveltäjälle.

Ja milläin tuloksia! Hellaa-koski, Leino tai Pohjanpää välittävät englanninkieliselle lukijalle ei vain tuntemattomasti kielitaitaan, vaan rakkaudella ja suurella perehtyneisyydellä kummankin kansakunnan kulttuuriin. Kuinka paljon paperia syntyykään yhden ainoan säkeen analyysi- ja työstämistyönsä.

Kun Aina Cutler kertoo elämänsä vaiheita, tuntuu, että tämä bostonilainen pöytälaatikkorunonlaji ja isoäiti on tietämättään valmistautunut juuri tähän harvinaiseen kutsuunsa.

Kun Heikki tapasi tulevan työ-
kassan stipendiaattimattomalla Yhdysvalloissa sattumalta, Aina ei vielä vuonna 1975 ollut kääntänyt tai sanoittanut mitään. Heikki lahjoitti Ainalle tapauksesta muistoksi sävellyksensä Lauri Pohjanpään runon "Kaksi vanhaa, vanhaa varista..." ja kertoo unohtaneensa koko asian.

Ja kuin tarua ikään: Eräänä päivänä posti toi säveltäjälle valmiin käännöksen vanhojen varisten syksyisestä turina-herkeistä aidalla, jossa ei vaihdettu sanaakaan. Aina oli oivaltanut runon loppuhuipennuksen ironian "oli oikein hauska tavata" välittämällä helposti tarjottuun sanatarkkaan käännöksen "It was very nice to meet you". Aina käänsi "It was very good to have this chat with you".

Se kolahti heti, Heikki sanoo. Hän tajusi Ainaassa löytäneensä arteen.

-Olin etsimällä etsinyt kielihmisiä, runoilijaa tai kääntäjä, ketä tahansa, joka kykenisi saattamaan englannin kielelle Lauri Pohjanpää, Pentti Saarikoskea, Aaro Hellaa-koskea ja myyttistä, "musikaalista", paljolti käsitteellisiin kielikuviin pohjautuvaa Eino Leino, Heikki kertoo. Yhteistyö on siitä pitäen sujunut vilkkaana valtameren yli.

Ainan vanhemmat muuttivat Suomesta Yhdysvaltoihin vuosisadan vaihteessa. Perheeseen syntyi kahdeksan lasta, joista moni jatkoi musiikkoihin. Aina Cutler, o.s. Swan, on Einar Swan, m.m. When Your Lover Has Gone -evergreenin tekijä.

Kuten amerikansuomalaiset yleensä, perhe vaali kieli- ja kulttuuriperintönsä ja piti yhteyttä muihin siirtolaisiin.

Aina käy Suomessa kerran vuodessa viipymään useita viikkoja. Nämä ajat työkassikko käyttää runojen pohtimiseen ja pitkiin keskusteluihin. He ovat synnyttäneet jo 150 laulua ja uutta on jatkuvasti tekeillä. Työn alla on laulukirja Kuutamonsävel, joka sisältää Heikin säveltämiä suomalaisia lauluja. Materiaali on levytetty Maija Hapuoja laulamana viime syksynä.

Ainan oma lyriikka on hänen omien sanojensa mukaan "visuaalista". Hän puhuu poliittisista, ekologisisista kysymyksistä yhtä sujuvasti kuin talousta tai sunnuntaiaamun rauhasta. -Outi Pihlaja

Raivaaja - Torstaina, marraskuun 1 p 1984 - Thurs. November 1, 1984 ** 3

Vanha Väki Kertoo

Meitä aikuisen iän saavuttaneita neuvoksia tuli sattumalta yhteen tässä eräänä kauniina päivänä, mitä muuta kuin istuttiin penkille ja annettiin juttu luistaa. Ensin kerrottiin omat kuulumiset, mutta kun ne olivat jokseenkin samanlaiset meillä kaikilla, tauditkin olivat samat, niin niistä kertominen päättyi lyhyeen. Siirryttiin politiikkaan (sehän on nyt muodissa) ja poliittisen keskustelun päättääksimme ihmettelimme Amerikkalaisen äänestäjän järjenjuoksa - Miellipidetuksiksiin katsoen.

Sitten aloimme muistelemaan niitä asioita jotka me muistamme parhaiten, 60-70 vuoden takaisia tapahtumia. Muistellamme sitä railakasta toimintaa S.S. järjestön osastoissa. Oltiin nuoria ja toiminnan halu pursui meissä, tämän talon toiminta ja aate oli silloin korkeassa kurssissa. Koti oli monelle vain sellainen päänmakuupaikka, työn ja haalitoiminnan välissä. Silloin oli näissä osastoissa monenlaista toimintaa, oli Nöyryydenliigaseura, lauluseura, soitto-kunta, voimistelu- ja urheiluseura, ravintolatoimikunta, kirjaston hoitajat ja jossain osastoissa oli myös ompeluseurat avustamassa osaston toiminnan rahoitusta.

-Joka lauantai-ilta esitettiin kokoillan kestävä näytelmä. Kun oli harjoiteltu näytelmää se esitettiin ensiksi kotinäyttämöllä ja sitten vierailtiin vuorotain toisissa osastoissa ja he meillä. Sunnuntai-ilta oli vuorotain työ- ja ohjelmakokous. Työko-
kouskesä keskusteltiin osaston taloudellisista asioista kuten myöskin järjestön toimintaa koskevista asioista ja silloin ei ollut puuttava asiantuntijasta, jokainen kuulla omia ääntään ja antaa neuvoja. Joskus vähäpätöisen asian takia puhuttiin kauan ja joskus kuumeisesti. Ohjelmakokoukset olivat niitä tilaisuuksia, joissa jaettiin valistusta ja aatetta. Siellä laulettiin, soitettiin ja laulettiin, joskus esitettiin ja kysyttiin näytelmää, joskus voimisteluesityksiä. Silloin oli myös tapana, että puhujan tuli myös olla näissä kokouksissa, eikä mikään 10 minuutin puhe, jotta olla vähintään puolen tunnin kestävä puhe, tai pitempikin, joskus kävi niin, että kun puhuja lopetti puhuttaan, yleisöstä oli vain muutama jäljellä haalistua, toiset olivat hiipineet alakeriaan kahville, vaikka sellainen ei ollutkaan moraalista lupaa.

Muistini on jäänyt yksi ohjelmakokous, joka alkoi päättyä alkunsa. Ohjelman hankkija oli unohtunut viinämöön töihin, haali oli täynnä yleisöä eikä ohjelmasta mitään tietoa. Kun menin haalille, kääntäytyivät ravintolan naiset ympäriini ja selostivat tilanteen, sanoivat, että kun sinä olet tottunut esiintymään yleisölle, niin mene ja ilmoita miten asia on, mainitse samalla, että tulevat kahville ennen kuin menevät kotiin. Vastustelin ensiksi, mutta kun useampi silmäpari loi minuun lempeän katseen, niin en voinut sen enempää vastustella. Esirippu tullaan ylös, kävelin lavalle ja tervetidin yleisöä kädelläni. Selostin tilanteen lyhyesti yleisölle ja kysyin kuka monta on yleisössä jolta on pyydetty ohjelmaa tähän tilaisuuteen, olihan siellä useampia joten ohjelman esitykset voitiin aloittaa. Ja tuona iltona kävi niin, että aika loppui mutta ohjelmaa olisi ollut. Jokainen yleisöstä jonka nimen mainitsin ja pyysin esiintymään suoritti osansa loistavasti. Ravintolan naiset, jotka saivat minut uhrilampaakseen tuona iltona kokoon tuivat uudelleen ympärilleni kiitolisina, että ilta tuli pelastetuksi ja ihmettelivät, "miten se oli mahdollista?". Mutta se oli mahdollista silloin.

Ed Helander
Maynard, Mass.

Onnea 80-vuotiaalle
ELINA KARJALAISELLE
marrask. 4 p:nä
Veikko perheineen So. Royalston, MA

New Yorkin Suomalaiset Naisvoimistelijat (Floridan Antikit)

Liisa tuulettaa etelän tuulissa seuran lipusta pois New Yorkin homeen tuoksuun. Sarjassaan hankaa ja hinkkaa messinki-lautaset kiiltäviksi Lautasohjelmaan. Antikit pyörivät juhlan valmistelussa. Ja kuulkaa hyvää yleisö, jos tytöt tekevät "pukkeja" lavalla niin ummistakaa silmännne, älkää katso. On ollut visainen juttu kun yksi harjoittelee siellä, toinen täällä, pohjois- ja etelänavan välillä, että miten käynee yhteisesitys? Täältä pohjoisesta lähtee Maija Maunula, Sandra Pellinen (voluntöörin tytö) ja Tina Valkama, sekä Antikit. Kaliforniasta osa ja loput lavalla loikaavat ovat floridalaisia.

Turistihaali on avara, ei tutua tunne haalin toiselta puolelta, mutta miksi ne pojat ovat tehneet niin pienen lavan komeaan salliin? Vai olisiko siellä liikaa palmumetsää? Kallolla muistellamme New Yorkin Työväentalon suurta lavaa, vaikka 16 tyttöä sätkäytti siellä säätää, ei kenenkään iso varjolla, tönähtänyt seinään. Ja kuullisimesta Joonas Saari, hän oli taiteilija jos kuka. Hän loihti meille Linnunradan näytelmälle, Juhannuskeinu, Voimistelmilyyn, Indiaanikodan ja monta muuta tehovälinettä ohjelmamme.

Tietääkö yleisö mitä tapahtua voi kullassien takana? Siellä ennen vedettiin maalia säätöin pelattiin näes "show-businesia". Kun koko joukolla on saman väriset säärret, muutuvat tikussaaret kauniin pyöreiksi ja pullukat siron näköiseksi. Yhteisvaikutus on loistava. Nykyisin kai vedetään ihokkaat ylös!

Tässä huvittava juttu. Eräänä vuosijuhlassamme oli 12 tyttöä valmiina esiintymään. Viola Suisto antoi jo marssin alkusoihtoon kun esivoimistelija näyttöpuvun pökyt valahtivat alas, kuminauha petti. Siinä valkeni jokaisen poski. Mistä löydä säppinaulat ja saada pökyt ylös? Viola antoi jo toisen soiton ja seitsensatainen yleisö alkoi hermona liikehtimään vasemmalta oikealle ja vastakolmannen alkusoihtoon jälkeen marssittiin lavalle ninkuin mitään ei olisi tapahtunut.

Lantan ja Lake Worthin seuduilla asuu kumma kaksikymmentätuhatta finniä. Voisiko tästä summasta pudottaa mutama satanen Turistiklubin tuloihin tähän meidän Last hurraah... juhliin? Ollisimme ikinä onnellisia ja kiitollisia. Herta Odell
-se yksi antikiti!

Brockton, Mass.

BROCKTON, MA - Eino E. Niemi, 72, kuoli perjantaina, lokakuun 26 p., 1984 leikkauksen jälkeen Cardinal Cushing sairaalassa.

Hän oli syntynyt ja asunut Eastonissa 67 vuotta. Jätettyään eläkkeelle hän muutti Taunton, MA:ssaan.

Hän toimi Fuller Hammond Cranberry Co. yhtiön (Easton, MA) johdossa sen jälkeen kun hänen isänsä Edwin Niemi kuoli 1970.

Kaipaamaan jäivät kaksi veljeä, Robert ja Albert, ja kolme siskoa, Inez, Aune ja Impi.

Hautauksesta huolehti George Copeland, Hautaustoimisto, North Easton'ssa.

Vainaja oli Raivaajan monivuotinen uskollinen lukija.

Suomi Collegessa 680 opiskelijaa

Suomalais-siirtolaisten v. 1896 perustamassa Suomi Collegessa-yhtiössä Hancockissa Michiganissa on tänä syksynä kaikkien aikojen ennätysmäärä opiskelijoita.

Apulaispresidentti Dale Chapman sanoi kirjaanensa heitä, 680 mikä merkitsee 14% lisäystä viime vuoteen. Juuri sopivasti valmistui uusi Finlandia-halli asuntola, siihen sopii 184 ja se tuli maksamaan lähes 4 miljoonaa dollaria. Asuntola vihittiin juhlamenoikäyttöön 28. syyskuuta, rehtori Ralph J. Jalkanen johti toimitukset.

GE-5-2276-2277
Edw. C. Halvorsen, Inc.
FUNERAL DIRECTORS
310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
in Continuous Service to the Community Since 1849

The Robert H
Auchmoody Funeral Homes
Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto
Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Loga LO 4-2847

FINNEXPRESS
FINNTASTIC GROUP FLIGHTS
FINNAIR SCHEDULED SERVICE
WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS
MINIMUM STAY 1 WEEK - MAXIMUM STAY 1 YEAR
LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595
LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *
*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST
CHILDREN 50% - INFANTS 10%
MONEY-SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA
SEATS ARE LIMITED - RESERVE YOURS EARLY
FOR RESERVATIONS CONTACT:
TRAVEL **HANSLIN** SERVICE
40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
Telephones: 212 832-8989 800 223-0567

IMATRA SEURA
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joh.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

DANIELSON CIL CO.
ATLANTIC Polttoöljy Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON CONN.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomalainen Paikanvälitystoimisto
HILDA KOTILA ja VIRGINIA KOTILA-MUEHLBERG
HYVÄT PAIKKOJA SAATAVANA
Soittakaa 283-4362 area code (212)
tai kirjoittakaa osoitteella:
Finnish Employment Agency, Inc.
206 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

FLY SAS TO FINLAND
Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia to the principal cities in Finland.
Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines convenient schedules, low air fares and traditional hospitality and service.
SAS

Lantana, Lake Worth. Fla. Turistiklubin liepeiltä

Anna Lisa Sjöblom kirjeenvaihtaja

Seuraelämässämme on joskus herttaisia pieniä juhlahetkiä. Sellainen oli viime sunnuntaina hernekeittopäivä Turistiklubilla. Tuhannet suomalaiset olivat ensin kuunnelleet molemman suomenkieliset radio-ohjelmat ja muutama saati käynyt kirkossa. Sen jälkeen lähdettiin joukolla nauttimaan emäntiemme maukasta hernekeittoa. Hyvää se todella olikin. Herneet oli tuotu Canadasta. Pian odotamme hernekeittoa Michiganista. Noita kokonaisa viihdyttävät hernekeittoja ei täällä saa kaupasta. Toisinaan saamme ostaa ruotsalaisia hernekeittoja Scandia-leipomosta, mutta sieltäkin ne usein loppuvat kesken sillä kysyntä on kovaa.

Jo lauantaista pirteät emäntämme häärailivät klubin keittiössä paistaten leipää ja pullaa ja sunnuntaiamuna kello viiden maissa alkoivat sopankeittopuuhut. Ihmeellistä, kuinka jotkut meistä jaksavat uuraataa yhteiseksi hyväksi. Keitto, leivät ja pullat menivät kaupaksi viimeistä tippaa myöten. Tulot luovutettiin äänilaitteiden uusimisrahoitukseen, johon tähän mennessä on kertynyt lahjoituksia yli 2,000 dollaria. Äänilaitteiden perusteellinen uusiminen onkin asia, joka koskee jokaista Turistiklubin kävijää. Lahjoituksia ottaa vastaan Antti Niskanen.

-Samana sunnuntai-iltana klubilla esitettiin pari Finlain meillä laamaa kaunistamatkoilufilmiä. Niitä katsomaan oli saapunut vain kourallinen yleisöä. Liekö kertynyt illan paljon ohjelmaa samalla päivällä. Filmit eivät yleensä kukaan jaksaa suuresti kiinnostaa. Näkeehän niitä kotonaan tarpeeksi, murhaa, aviorikos, ta, puolipornoa jos niistä on kiinnostunut. TV:n ohjelmat ovat nykyisin kehnommat kuin koskaan. Mielä lämmittävät ohjelmat kuten Pieni kotini preeriassa tai Waltonin perhe ovat hävinneet. Haikana muistelen Lucy ja Jackie Gleasonia, joka ennen toivat niin paljon iloa ja hymyä elämään. Komediatkin nykyään ovat tyhmiäkin tyhmiempiä. Ne on il-

meisesti laadittu katsojille, joiden alakäyrä on kanan tasolla. Kanojen omistajat tosin väittävät, että kanat ovat viisaita. Ainakin ne munivat ja kooktavat etevästi. Ensi kertaa Amerikan vuosittain annettuihin kuvatuotantoihin on nykyisin kuvatuotantoihin on usein pimeänä ja käytännöllisesti lukemiseen.

Tavallisesti alan juttuni jonkinlaisella epävirallisella säätiedotuksella. Totean vain lyhyesti, että Floridan syksy on ollut ihana. Meri on tosin myrskyilyt voimakkaasti. Onkin tapahtunut hukkumisia ja lähes hukkumisia uimarannoillamme. Johtakin on purrut hai tai barricauda. Etelään muuttomatkalla olevat suuret kalapartit, kuten mullet't houkuttelevat nuo pedot lähelle rantoja ja pahaa aavistamattomat ulmarit joutuvat niiden uhreiksi.

Hyvin ikävä onnettomuus tapahtui Irma Nurvalan pienellä perheellä. Irman 17-vuotias Tim-poika oli lainelautaillessaan Lake Worthin rannalla kun voimakas aalto paiskasi hänet pää edellä kovaan hietikkoon niin että niska murtui. Oli onni onnettomuudessa, että Irma sai kuljetetuksi hänet aivan viime hetkellä sairaalaan. Hänen päänsä on nyt metallileikkineessä joten hän voi sitä lainkaan liikkua. Toipumisaika on siis sangan raskas toimeillaal- le aina terveelle nuorukaiselle. Tapahtuma oli luonnollisesti suuri järkytys Irmalle itsellekin, että Tim oli hänen ainoa lapsensa ja siksi, että hyvä isä ja aviopuoliso Kauko Nurvala kuoli äskettäin suuresti karsittuna ja sangan nuorella iällä, vain noin 50-vuotiaana.

Mainittakoon, että Tim Nurvala on mestarilaulari, joka on voittanut useita huomattavia kilpailuja. Hän oli suorastaan olympiavoitto. Toivottavasti hän pian täysin toipuu vammastaan.

Turistiklubilla on lähiäiköinä useita suuria tilaisuuksia. Marraskuun 4 p:n saapuu Pohjanmaalta Finlandia Order of Runeberg 80 hengen voimalla.

Maanantaina kalifornialaisessa sairaalassa otetussa kuvassa näkyy "Baby Fae" pienokainen nukkua rauhallista unta.

Vauvalle paviaanin sydän

LOMA LINDA, KALIF. - "Baby Fae" -nimellä tunnettu 18-päivän ikäinen tyttövaiva voitiin tiistaina poistaa kriittisten potilaiden listalta.

Hän on tehnyt uuden ennätysen elämällä kauemmin kuin kukaan muu ihminen, joka on saanut uuden sydämen eläimeltä. Tiistaihin mennessä "Fae" oli elänyt neljä kokonaista päivää paviaanilta saamansa saksanpähkinän kokosen sydämen varassa.

Tietämättä mitään tästä suunnattomasta lääketieteellisestä ilmiöstä pienokainen sai ensi kerran nauttia äidinmaidosta ja sai levätä äitinsä käs-

sivarsilla sekä nukkua omassa pienessä sängyssään.

Viime viikon perijantanaan sydämentransplantaatioon saanut osakseen kritiikkiä monilta eri tahoilta. Tri Leonard Bailey suoritti leikkauksen Loma Linda yliopiston lääketieteellisessä, ilman leikkausta pienokainen, jonka nimeä ei haluta antaa julkisuuteen, olisi kuollut parin tunnin sisällä.

Lääkäreitä kritisoitiin paviaanin surmaamisesta ja jälleen maanantaina, kun saatiin tietää, että leikkauksen päivänä olisi ollut myös käytettävissä 2 kuukauden ikäisen vauvan sydän.

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia toimitetaan pyydettyä 10 eri laatua olevia sitru-hedelmia
Lahjoituskorauksia, jossa yli 1000 valikoima
Junamatkajia appelsiinitarhaan

Avoinna 7 päivää viikossa:
Maanant. lauant. klo 9 ap. - 5:30 ip. Sunnuntaisin klo 11 - 5 ip.
8053 Lawrence Road
Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä
Boynton Beach, Florida 33435 - Puh. 734-4800

Kulta- ja kelloseppä MATTI KOMONEN

Kaikki työ taattu
1595 LUCERNE AVE. LAKE WORTH, FLA. 33460
Puh. 585-1084

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla
Joka sunnuntai ohjelmaita tai konsertti ja tanssia loppuun.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestäminä.
Ilmastoitu haali, nyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelmaa tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmäkkeitä kera ym.
Tervetuloa Turistiklubille!

Vieraat antavat komean ohjelman johon sisältyy laulua, soittoa ja kansantanssia. Marraskuun 8 p:n vieraillee Järvisen näytelmäpiiri esittäen huvinäytelmän - Ei auta itku riemumallalla ja toisen naurupillerein. Palokunnan tanssit marraskuun 11 p:n. Samana iltana vieraillee myös klubillamme Suomi-Seuran toiminnanjohtaja Tauri Aaltio tuoden Suomen-terveiset. Marraskuun 18 p:n New Yorkin Nasvoimistelijoiden tällä asuvat tyttäret Antiikit antavat hauskan ohjelman. Joka lauantai on iloiset tanssit, marraskuun 10 p:n vuorossa Laulumiehet.

Kun tämä lehti saapuu teille suuret syysmyyjäisemme on jo pidetty. Toivomme niiden onnistuvan, sillä tulot menevät äänilaiterahoitukseen. Kerronpa niistä vähän seuraavassa kirjeessän.

-Toivottavasti teidän kaikkien syksy on yhtä puuhakas ja iloinen kuin meidän täällä.

Anna Lisa

VIINIRETKELLÄ KALIFORNIAN VIINILAAKSOISSA

Jatkosivulta 2

Franciscosta parin päivämatkan päähän pohjoiseen toivat viiniviljely- ja tekotaidon mukaan, tarvittinhan ehtoollisvinejä ja vieraspöytään nappureille ja matkamiehille.

Perinne jatkuiepatasaisintu- loksien Kalifornian tulua Yhdysvaltain osavaltioiksi 1850. Euroopasta tuotetut viinintaimet menestyivät ja uusi maailma pelasti itse asiassa Euroopan viiniviljelyn viiniruton is- kiessä lamauttavasti vanhaan maailmaan. Kaliforniassa kehi- tetyt lajikkeet olivat ruutolle vastustuskykyisiä ja niistä Eurooppa sai puolestaan uuden a- lun.

Vuosisadan vaihteessa kalifor- nialaiviljelyllä oli niin hyvä maine, että ne kelpuutettiin itä- rannikon ilallispöytien rinnan parhaiden ranskalaisviinien ke- ra. Sitten tuli kieltolaki, joka oli niä saivat tuottaa vain kirkollisiin ja lääketieteellisiin tarkoituksiin. Kotiväin valmistus siitä vastoin kukoisti varsinkin itä- rannikolla lainsääntäen suos- tumuksella. Viinintaimia vie- tin tällöin Kaliforniasta itään, mutta lajikkeet, jotka kestäivät Atlantin-puoleisen ilmastoon, eivät kuitenkaan olleet parhai- sin viineihin tarvittavat ja so- selvut, joten takaiskun vai- kutus oli pitkäaikainen.

Viinikilpaa ranskalaisten kanssa

Toinen maailmansota piristi kotimaista viinivalmistusta, mutta vasta 60-luvulla alettiin tosissaan puhua kalifornialais- vineistä. Eurooppaanakin kan- tautui tällöin huhuja amerikkalaisista viineistä. Vakavas- ti uuden maailman yrittäjät - joista monet edustivat eu- rooppalaisia viinilukujou- roa - alettiin suhtautua västän, kun länsirannikon viinit syrjäyt- tävät makusteellisesti arvoval- taisia eurooppalaisia kilpai- lijoita. 70-luku kirjattiin kasvuaajaksi, joka näyttää yhä jatkuvan. Amerikkalaisilla on nyt tarjolla vastike lähes kaik- kille eurooppalaisviineille val- koisista punaisiin, kuivista ma- keisiin, samppanjasta sher- ryy.

Sitä mukaa kuin laatu nousi ja kultamitaleja satei, hinnatkin nousivat. Uusia erikois- vinejä ilmestyi markkinoille viinintäviä iloksi. Pari vuotta sitten päädyttiin nuri- kuriseen tilanteeseen tälläkin alueella: kotimainen alkoi olla ulkomaista kallimpaa ja nyt moni onkin palaamassa van- hoihin, tuttuihin eurooppalais- markkeihin, jotka ovat kalifor- nialaisia huokeampia.

Harrastelijan Teatterikerhosta

Amerikan harrastelijan teatte- rillike on nähnyt monia muutok- sia vuosien varrella. FinnFes- tissä pidetyssä teatterikeskus- telussa totesimme, että suoma- laiset ovat perustaneet sa- toja teatterikerhoja siinä missä tämä harrastus on jäänyt mel- kein kokonaan pois toisilta kan- sallisukselta täällä. Totesim- me vielä, että suomalaisten vaihteleva ohjelmisto vaikutti amerikkalaiseen harrastelija- teatteriliikkeeseen, joka viime vuosisadan lopulla esitti hyvin heikkoa ja kevyttä ohjelmistoa. Vasta sitten kun he huomasi- vat, mihin vieraskieliset pys- tyivät, alkoi heidän oma toi- mintansa olla vaativampaa.

Ikävä kyllä, näillä amerikkalaisilla kerhoilla ei ollut käyt- täväänään sellaisia näyttä- mälä kuin oli esim. suoma- laisilla haaleilla. He joutuivat näyttelemään hyvin usein koulu- jen juhlasaleissa, missä ei ol- lut kullekään, valoja jne. Mo- nilla paikkakunnilla he myö- hemmin vuokralsivat suoma- laisten näyttämöitä.

Niin heldän kuin meidän suoma- laistenkin kerhoissa jaettiin roolit seuran jäsenten kesken. Myöhemmin heillä oli rooliko- keet, mitä tapaa me emme tie- täkseni koskaan käyttäneet. Vissinä iltana jokainen sai y- rittää mitä roolia vain halusi, lukemalla siitä kohtauksia tois- ten kokeilaiden kanssa. Täten seuran ujoinkin sai tilaisuuden tuoda kykynsä johtajan eteen.

Nykyään kun jokaisella on au- to ja työpäiväkin on suhteelli- sen lyhyt, on menty tässä vie- lä pitemmälle. Tämä rooliko- keet on avattu kaikille asiasta innostuneelle. Esimerkiksi kun Maynardin Savoyards esittää Maynardin Savoyards esit- tää tätä syksynä Gilbert ja Sullivanin "Ruddigore" ope- retin, niin viiteenkymmeneen nousevassa näyttelijäkaartissa on esiintyjä yli kahdetkym- menellä paikkakunnalla, toiset jopa 50 mailin etäisyydellä.

Kun luet Boston'n lehdistä että jollakin paikkakunnalla e- sitetään näytelmä joka sinua kiinnostaa niin ei muuta kuin kokeisiin vain. Siellä täytät kaa- vakkeen, jossa uudestaan teat- terikokemuksia, laulat jonkun soolon, luet toisten kanssa tekstiä jos olet läpäissyt lau- lussa, ja jätät odottamaan pu- helinsoittoa, joka joko hyväk- syy tai hylkää taitosi.

Alueella on monia ohjaajia, joilla on yliopistokoulutus alal- la, mutta eivät ole päässeet leipin Amerikan hyvin kilpai- levassa ammattiteatterissa. Monet ovat sijoittuneet muihin toimintoihin mutta käyttävät teat- teritaitojaan harrastaja-asteella. Tällainen tunnettu ohjaaja saa näyttelijät liikkeelle pitempi- enkin matkojen takaa, ja niin hän voi valita joukosta alueen parhaan, mikä ei olisi mahdol- lista, jos valinta rajoittuisi vain kerhon jäseniin.

Totudessa voi käydä kyllä niinkuin kävi Maynardissa. Tä- mä vuonna 1972 perustettu ker- ho, joka esittää yhden opere- tin vuodessa, oli alkuvuonna hyvin vaatimaton. Mukaan pää- si joka vaan oli alasta in- nostunut. Säestykseenä oli vain pianomusiikki, puusto sekä la- vastus olivat vaatimattomia, ja kuoro pieni. Mutta kun jou- ko rikastui vuosivuoletta, tai- dot kohentuivat, koska voitiin

Viini-innoitusta heijastavat lähes, jokaisessa kunnan leh- dessä olevat viinipalstat, ruo- kalehti nimeltä Food and Wine (ruoka ja viini) ja houkuttele- vat, hyvin tehdyt viinimainok- set televisiossa. Eikä ame- rikkalaisen tarvitse mennä Ka- liforniaan asti viinimalistajai- siin. Suuremmassa kaupun- gelissa on hyvinholdettuja vii- nakauppoja, jotka järjestävät asiakkailleen maistajaisia esi- merkiksi viikonloppuisin. Suu- rempi ongelma onkin valinnan runsaudessa, kun hyllyltä tuijottavat vastaan kaikki ma- ilman viinit. -Tuija Verkkola

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

ACE HARDWARE

1212 LANTANA RD.
Lantana, Florida 33460
"We stock sauna heaters"
Puh. 585-0247

MOODY'S DINER and CABINS

Erikoisia päivällisiä.
Curb-palvelus
KOTIKOIKSET LEIVOKSET
WALDOBORO, MAINE

Lake Worth Banking Center
114 North J Street
Lake Worth, Florida
(305) 586-4600

Southeast Bank

MEMBER FDIC

ARVO PAANANEN

Funeral Director
131 SOUTH LAKESIDE DR.
LAKE WORTH FLORIDA
Puhelin 582-6633

palkata parempia ohjaajia. Pu- vut joko vuokrattiin tai om- meltiin, valoja ostettiin, la- vastuksen suunnittelivat pai- kalliset taiteilijat. Sitten vii- doin oltiin niin äveriäitä, et- tä palkattiin orkesteri säestä- mään. Nyt valtion taideraho- jen avulla niin johtajat, orkes- teri, puku-, lavastus- kuintans- sin suunnittelijatkin on palkat- tuja ja taiteellinen tulos on sen mukainen.

Mutta miten on käynyt sille innostuneelle kerhon jäsenelle, joka alkuvuonna esitti pieniä soolotehtäviäkin, valkeat osan- nutaan lukea nuotteja. Kun jou- kon taso on noussut niin kor- kealle kuin se nykyään on, hän ei enää kelpaa edes kuoroon. Siinä suhteessa suomalaisten todellinen harrastusmenetelmä antoi jokaisen yrittää, vaikka se tulos ei aina niin onnistu- nutkaan. Mutta hauskat muis- toja jäivät. Roy Helander

Maaillmassa vielä 15 miljoonaa orjaa

Maailmassa on vielä ainakin 15 miljoonaa orjuudessa elävää ihmistä ja miljoonia naisia ja lapsia alistetaan eri keinoin prostituutiksi, arvioi YK:n orjuutta vastustava järjestö ra- portissaan.

YK:n laskelmien mukaan pelkästään Länsi-Saksassa, Englannissa ja Italiassa työse- kenteele toista miljoonaa ala- ikäistä työtettävissä, joista he eivät saa käytännöllisesti kat- soen minkäänlaista korvausta. Useissa kehitysmaissa lap- sien myyminen tehtaisiin ja il- taloihin on tavallista, mutta ih- miskauppaa harjoittavien maanalaisten järjestöjenhuo- miseksi on tehty vain vähän, ra- portissa todetaan.

Mamorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNANKIUKAITA

Laatuvaimia stetta sitten 1930 Saunankiukaita, Nippa Supre- me huoneenlämmittäjiä, Nip- pa Energy-Maid keskuslämmi- tys laitteita, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita Nippa toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906) 827-3906
Jälleen myyjä halutaan

Poliittinen ilmoitus

Poliittinen ilmoitus

"Shall the REPRESENTATIVE from this district be instructed to vote to repeal the 7½ % surtax on the 5% state income tax?"

AUGUSTA HORNBLLOWER SAYS, "YES"

Gusty initiated the petition to place this question on your November ballot.

VOTE NOVEMBER 6

• ASHBY • LUNENBURG • TOWNSEND • GROTON
• SHIRLEY • DUNSTABLE • PEPPERELL

Vote twice for TAX RELIEF

1. VOTE YES TO REPEAL THE 7½ % SURTAX.
2. VOTE HORNBLLOWER FOR STATE REPRESENTATIVE.

REPUBLICAN
A FULL TIME REPRESENTATIVE

Augusta

HORNBLLOWER

State Representative

For rides to the polls or voter information, please call HORNBLLOWER Headquarters, 448-2306.

GUSTY
HAS SISU

Maid for by the Hornblower Campaign Committee
316 Boston Road, Groton, MA 01452

George C. Molson, Chairman
Harriet Hornblower, Treasurer

Holiday Greetings

It's a tradition almost as old as the paper itself--using Rai- vaaja to send holiday wishes to your friends.

Below are examples of the types of greeting you can choose. To have only your name listed costs \$1.50; your name and address, \$2.00. The larger greetings shown start at \$5.00.

Send in your greeting today! We must receive it as soon as possible to include it in our "Christmas Special" issues.

CHRISTMAS GREETINGS

Send your Holiday greetings to your friends around the world.

\$10.00 greeting

Hauskaa Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta

Name
Address

\$5.00 greeting

\$1.50 for name
only

Hyvää Joulua ja Onnea
alkavalle vuodelle

\$2.00 name and
address

Name
Address

Send your Christmas greetings as soon as possible to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420

NORDGREN

HAUTAUSTOIMISTO
300 Lincoln Street, Worcester, Mass.
Puhelin 852-2161
ARTHUR R. NORDGREN

The Finnish-American

RAIVA AJA

The Finns of Montcalm

By Walter M. Poti

Chapter III THE FRENCH-FINN

By the time the Finns arrived in Montcalm, old, grizzly, bearded, Jacques had already lived there for many years. As a young man, he had walked down from Canada, his fiddle under his arm, with all his worldly goods in the woven birch basket strapped to his back.

Reaching Montcalm, he liked what he saw, and stopped walking, built a log cabin and continued to do what he loved best—hunting and trapping. The furs he shipped to St. Louis brought barely enough in return to buy his salt and flour and his pork and beans. Sometimes there was a little left over for his pipe "tabac". But Jacques was a happy, friendly man and while walking the trapline would sometimes meet one of his new neighbors. Not able to understand their strange way of speaking, he would only call out a hearty "Bonjour, Monsieur" and continue on his way.

Jacques was also the eighth party on the eight party line. At first, he, like all the others would scramble out of his chair to listen. But, Mon Dieu! He, Jacques, who spoke French fluently, and English with an accent, could make no sense out of these outlandish sounds. In frustration he pounded his forehead and stopped listening. When the bell rang, he now stayed put in his chair, sucked vigorously on his pipe and sulked. He felt that something had to be done. But what? His first thought was that as he walked his trap line he could climb the trees and cut down all the wires. Sacre Bleu, that would fix it!

But no! Jacques, who did not have mean streak in his body, nor ever did ill to anyone, soon put this devilish idea out of his mind. It is not known if the old man had ever heard the advice "If you can't lick 'em, join 'em," but scratching his beard and furrowing his brows, this was his answer. He would join them.

At the break of dawn the next morning Jacques, anxious to tackle his new task, scolded himself "Sacre Bleu! Today is Monday. Day after tomorrow is Wednesday; the week's half gone and I don't even have my boots on yet."

Jacques helped his neighbors with whatever task was on hand—plowing, seeding, haying, cleaning stables. In exchange he asked seemingly a thousand questions. He helped the women in the kitchen, asked questions; and showed them how to make the Canadian pea soup and "Johnny Cake."

He taught the children the words to French songs, how to sing "Allouette, sur la tete, sur la nez", and they in turn added to his store of Finnish words. Evenings when he would join a family at supper, he would try out to much merriment, his newly learned Finnish. He was now a real French-Finn and from now on would be called "Jaako".

Now, when the telephone bell jingled, he would jump out of his chair with speed belieing his advanced years, and be almost the first one to listen.

Next week: Chapter IV YOUNG ROMANCE

Andrea's story

How often we read in our morning paper or hear on the evening news of a young child who has come down with some horrible disease. Our sympathy goes out to the family as we silently say thanks that it was not our family. And then we don't think of it again until the news media prods our memory with new tales of hope or worse.

But when it happens in your town, in your circle of friends, in your family, then it does not go out of your constant memory. It is there always. And so it happened to us in this vicinity. Andrea Caley is desperately ill.

Who is Andrea that she should concern us? She is the 4 year old great-granddaughter of Ed Helander, one of this paper's longtime and most faithful correspondents. Her grandparents on the mother's side are Vivian and Voitto Kallio, both of whom were active in the All American Club of Maynard when that group was at its strongest. Both of them sang in the chorus and acted in the Finnish plays for years.

But let's get back to Andrea's story. At the age of two she

was suddenly found to be very anemic and was given blood transfusions at Massachusetts General Hospital. However, a month later her lymph glands had filled with leukemia cells. Yet for two years things looked good in that she responded to chemotherapy and went into remission.

But six months ago she she had a relapse. And now she and her mother are at the University of Minnesota Medical Center for a bone marrow transplant. The marrow of her two sisters and baby brother were not compatible. Thus, her own marrow is being used after being treated with chemotherapy and radiation. They will be there until the new year. Kristin, her mother is staying at the Ronald MacDonald House, while Andrea must be in isolation as she will have no natural ability to fight infection for several weeks.

A fund has been started by family friends at Family Federal Savings and Loan, P.O. Box 159, Stow, Mass. 01775. Just mark any donations for this brave little girl as "Andrea Fund."

-Roy Helander

New Saab built in Finland

The new Saab 900 Turbo Cabriolet, unveiled at last autumn's Frankfurt Motor Show, is to be produced exclusively at Saab-Valmet's factory in Uusikaupunki, Finland.

Powered by a new 16-valve turbo charged engine producing 175 bhp, this most luxuri-

ous of all Saabs has a top speed of over 120 mph.

The car Saab had on display in Frankfurt was strictly a design study, says Sten Wennlo, chief executive of the 900 turbo body. However, there was such positive reaction and overwhelming interest that the

company immediately began to investigate the feasibility of putting it into production. After exhaustive calculations Saab has decided to make a Cabriolet model for the first time in its history.

The body sections, drive train, and chassis components will come from Saab's plants in Sweden and traditional suppliers, while the special convertible roof and associated parts will be supplied by the American Sunroof Company in the U.S. The final assembly will take place at the Uusikaupunki Saab-Valmet plant. This is the most northerly vehicle plant in the world.

The Saab 900 Cabriolet is expected to be ready for delivery in late 1985 or early 1986. -Finn Facts

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062 769-0719
KAIKENLAISIA PUTKITOITA JA LAMMITUSLAITTEITA
Kylpyhuoneita ja keittokoneita uudistetaan. Talouskoneita, Amana
jaukooppeja ja pakastajia. Kitchenaid astianpesukoneita.

By Winslow Paajanen

FINNISH IN YOUR SOUL, a dance and program sponsored by the Finnish Folk Dancers of Fitchburg, will be celebrated at Saima Park, Scott Road, Fitchburg, Mass. on Saturday, November 10 at 7:30 p.m.

The purpose of the event is the promotion of Finnish culture and the preservation of Finnish heritage. It is hoped that those who have been inspired by the recently celebrated FinnFest USA '84, held in the Fitchburg-Worcester area, will benefit from the program. It is also hoped that many will become interested in further exploring their roots.

The evening's program will commence with the entrance and greetings by the Folk Dancers to the musical strains of soprano Kaija Pesonen, of the Folk Dancers, singing a welcome song from the Kalevala. The evening's musical program will be enhanced by a mandolin performance. Public dancing will be to authentic Finnish music by Velkko Honkala and ensemble (The Finnsounds). Velkko will play his Kouvola Harmonikka 5-row Finnish accordion.

Throughout the evening commentaries in English will be given to explain several of the songs, which will give Finnish-Americans new insights into the rich heritage of the music and customs of Finland. At 9:00

the Folk Dancers will present a folk dance exhibition with accordion accompaniment by Kale Peltto, and introduced by Director Leena Kook.

Following the dance exhibition the audience will be treated to a voileipäpöytä of authentic Finnish foods, including pannukakku, pulla, täyttekakku, Karjalanpirakka, and open sandwiches. Afterward the audience will have an opportunity to learn some folk dances, including "Lintunen."

The public is cordially invited to attend this colorful evening and to contribute to the festivities by wearing Finnish clothing items such as costumes, shoes, jewelry, hats, etc.

Tickets may be obtained at the door or in advance. The donation is \$5.00 per person (including refreshments); children under 16 will be admitted free. The members of the

Folk Dance group will have tickets available. Tickets may be ordered by sending a self-addressed stamped envelope with a check or money order for \$5.00 per ticket. (Make check out to "The Finnish Folk Dancers"). Send to Joyce Hannula, 79 East Road, Westminster, Mass. 01473. Tickets may also be obtained by calling Joyce Hannula at (617) 874-0629 or Nancy Paajanen at (603) 878-2376.

The Finnish Folk Dancers invite all interested parties to join in their weekly meetings at Fitchburg State College, McKay Campus School, Fitchburg at 7:30 p.m. on Tuesdays. For further information call Leena Kook at (617) 582-6649. The present membership consists of Leena Kook, director; Kale Peltto, accordion accompanist; Maija Mord, treasurer; Rudy and Barbara Lahti, secretary and arrangements; George and Myra Minkinen, audio; Sid and Myrtle Walker, Ted and Joan Dow, Lloyd and Joyce Hannula, George and Emily Van Hazinga, Juhani and Terttu Puutio, Ruth Salmi, Erkki Monto, Kaija Pesonen, Lauri Lassila, June Rantanen, and Winslow and Nancy Paajanen.

St. Luke's 85th

By EMMA JENE LELIK

MONESSEN Pa. - Almost 200 descendants and friends of the Finnish people who founded St. Luke's Lutheran Church in Monessen "came home" Saturday night, September 29, to celebrate the 85th anniversary of the church.

Former pastors, people who have moved away and relatives of the congregation filled Monessen Elks banquet room for a program honoring the early settlers from Finland and their families.

On September 10, 1899, a group of Finnish Lutherans from all through the Monongahela Valley met at the old schoolhouse in Allenport and formed the Finnish Evangelical Lutheran Church.

The congregation later purchased property on Reed Avenue in Monessen and dedicated their first church building on June 15, 1902. The name was changed to St. Luke's Evangelical Lutheran Church in 1947.

Remarks were offered by a number of former pastors, including Eli Lepisto (1949-1953), currently living in New Port Richey, Fla., Donald Worth (1974-1977), now residing in Worthington; Frederick W. Simmel (1979-1980), now in Beaver, Pa., and Daniel Saarinen (1963-1968), presently in Lakewood, Ohio.

The eldest members of the congregation in attendance were Mrs. Ksenia Palomaki, 88, and Mrs. Liila Laivo, 87. They both reside on Chestnut Street in Monessen. When the Finnish immigrants came to the city they clustered on Motheral, Mc Mahon, and Chestnut streets.

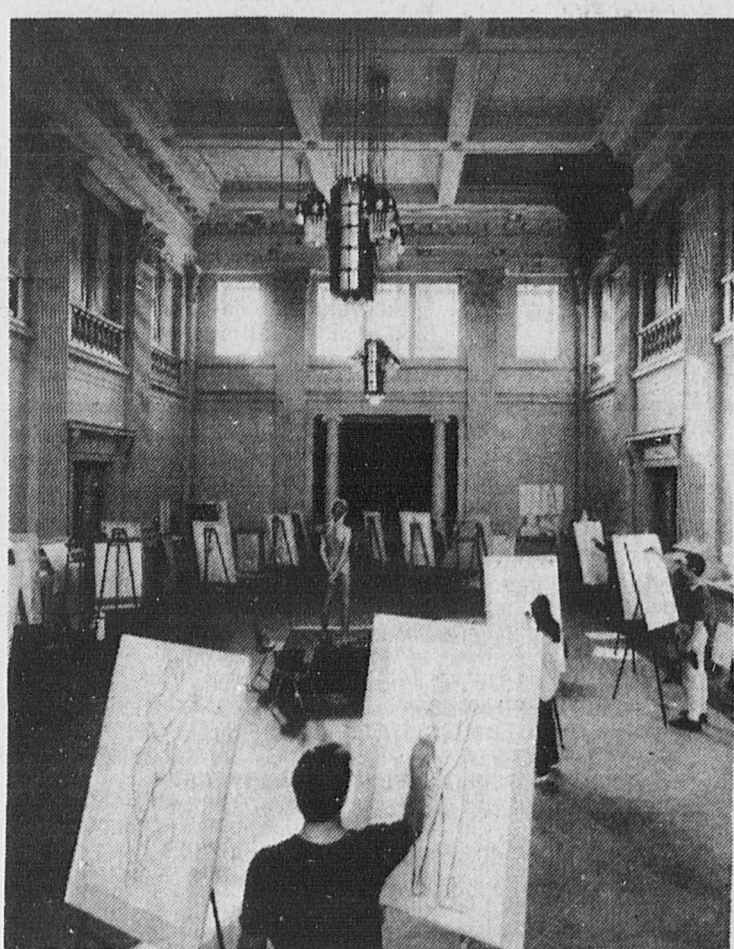
The current pastor, Charles L. Barber, coordinated the anniversary observance. Co-chairmen were Eva J. Passoja and Rauha Savenius. Their aides included Elina Bell, Helvi Lapinmaki, Bill Maatta, Irene Kalvesmaki, Reuben Herrala, Wake Nevala and Joseph Cirillo.

A number of visitors were introduced including representatives of the nationality rooms at the University of Pittsburgh where Mrs. Passoja said the Finnish were working to establish a room there. She and her sister, Elizabeth Niemela, are currently much involved in this project.

This story was adapted from articles which appeared in the Monessen Valley Independent.

Thanks to Rauha Savenius of Charleroi, PA for sending them in.

Art school in a new location

Helsinki, Finland -- Suomen taideakatemia koulu (The Art Academy of Finland) has moved to new and larger quarters. It is now located in a former girl's school on Yrjokatu.

Earlier this famous art school was housed in the same building with the art museum Ateneum. For years, however, the building wasn't large enough for both. There are 105 students in the school, 24 of whom started this fall.

AMERICAN FINNISH SOCIETY of the Delaware Valley

"The Role and History of Finnish Newspapers in America" will be the subject of an informal talk by Anita Rothovius, editor of the New York Times, Sunday, Nov. 4, 1984, 2 p.m. at the Swedish Museum, 1900 Pattison Ave., Philadelphia.

Question and answer period with coffee and pulla to follow.

Also: A kinetic sculpture display by Finnish artist Eino Ruutsalo will be making its debut for society members.

Executive Committee Meeting at 3:30 p.m.

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H. MILES COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautausmaailuoksia vuodesta 1896

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA 01430
Telephone 827-5909

Huhtala Oil Company
East Templeton
Puh. 632-1221
Perustettu 1945
Uudet asiakkaat tervetulleita
Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

KALENTERI

CALIFORNIA

Nov. 10--Raimo Luukomaa, baritone in concert, 7 p.m., Suomi kerho, Los Angeles.

FLORIDA

Nov. 18--"Liikuntajuhla", the Florida members of the New York Finnish Women's Gymnastic Club, Tourist Club Hall, Lantana.

MASSACHUSETTS

Nov. 2--Knights of Kaleva monthly meeting, 7:30 p.m. Degree work, refreshments. Kaleva Koti, 107 Mechanic St., Fitchburg.

Nov. 3--Dance at Saima Park, 8 p.m., Fitchburg. Music by the Hi-Lites.

Nov. 4--"Kissa ulos," a Finnish play, 2 p.m., McKay Campus School, Rindge Rd., Fitchburg.

Darlene Kaukoranta French horn recital, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Nov. 6--Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, 264 Elm St., Fitchburg.

Nov. 10--"Finnish in Your Soul," folk dance program and dance, 7:30 p.m., Saima Park, Fitchburg.

MICHIGAN

Nov. 3--FCA Christmas Bazaar, 10 a.m. to 6 p.m., Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 10--Art Auction sponsored by Hoijakat Folk Dancers, 7:30 p.m., preview 6:30 p.m. Finnish Center, Farmington Hills.

Nov. 11--FCA Brunch 11:30-1:30, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK

Oct.-Nov. 27--Exhibition, "Alvar Aalto: Furniture and Glass," The Museum of Modern Art, 11 West 53rd St., NYC.

Nov. 3--Finnish Aid Society Imatra 94th Anniversary Dinner Dance, 7:30 p.m., 740 40th St., Brooklyn, NY.

Nov. 13-Dec. 21--Exhibition of Contemporary Watercolors by Finnish artist Ulla Rantanen, American-Scandinavian Foundation Gallery, 127 East 73rd St., NYC.

Finnair offers tours of Russia

NEW YORK - The fairytale beauty of the cities of Finnish and Russian Europe is yours this fall and next spring (and a few winter departures) in an exciting luxurious but inexpensive series of tours offered by Finnair.

Helsinki, capital of Finland, and Leningrad, Novgorod, Kalinin, Moscow and Kiev in Russia, are offered in two week guided itineraries.

There are departures almost weekly from Los Angeles and New York, November 4-May 31 (limited departures in January and February).

All tours spend three days in Helsinki, a beautiful city, a haven of modern design in architecture and crafts, as well as friendly nightlife, hearty food, and the inimitable sauna.

From Helsinki they proceed either directly by express train "The Tolstoi" to Moscow, and return via luxury bus, or vice versa. Buses stop in Leningrad, Novgorod, and Kalinin as they proceed to or from Moscow, sightseeing on the way.

There are three days in Leningrad, built by Peter the Great amidst waterways so that it is known as the "Venice of the North." The Nevsky Prospect, St. Isaac's Cathedral, are highlights, as are Czar Peter's summer palace, the "Peterhof", and the Hermitage, his winter

palace, now housing a fabulous collection of art ranging from Leonardo da Vinci to the French impressionists. One evening there's a visit to the theatre.

On the way to Moscow you'll visit Novgorod, a medieval city with 50 churches and monasteries. Its icons are among Russia's great treasures.

At Kalinin (formerly Votkinsk), you'll visit Tchaikovsky's birthplace.

In Moscow, capital city of Russia, you'll see the famed Kremlin, Red Square, Ivan the Terrible's St. Basil's Cathedral, the Bolshoi Theatre, Tretyakov Art Gallery and much more. No evening there'll be a visit to the theatre.

If you take one of the tours which flies on to Kiev, in the Ukraine, you'll see the city Russians call "The Mother of Cities" because it was the first site of Russian civilization. It stood on the crossroads of Europe, medieval Byzantium, and Asia. Visitors see not only monasteries, catacombs, museums, but also the bustling shops and cafes of Kreshchatik Boulevard, excellent theatre and the colorful circus.

For more details and exact departure dates, contact your travel agent or Finnair at 10 East 40th Street, New York, NY 10016.

In the Raivaaja through the years

60 years ago (1924)

At the Maynard Socialist Hall was the play "Nuoren rouvan seikkailut" starring K. Aromaa, Lahja Vehkoja, O. Räsänen, Hilda Aromaa, Aune Koi-vu, E. Helander, Gertrude Kanerva, Bertha Saari, Anni Koi-vu and Saimi Hirvonen.

50 years ago (1934)

At the Finn Hall in Allston, Mass. was the play "Loikkaus avoliittoon" with E. Pitkanen, Lyyli Huuskonen, N. Huuskonen, Emmi Minkinen, Aaretti Huoppi, Emmi Huoppi and Annikki Pitkanen as the cast.

MACHINERY & TOOLS FOR SALE

Blueprint machine, Oak conference tables, Drafting board & machine, 4 draw file, 18"x36" metal shelving, Shop chairs, Spring water cooler, Floor sand-dewedger-polisher-scrubber.

Tel: 603-382-5671

25 years ago (1959)

In Fitchburg Victor E. Erickson, Sr. and George Bishop, and in Gardner Dr. Toivo Tihonen, were running for local offices.

WRITERS NEEDED

How did you celebrate the Holiday Season when you were growing up?

Do you have a favorite Finnish recipe for Christmas time?

Raivaaja will publish four "Christmas Specials" this year. To have your writing considered for one of these issues, please send it to Raivaaja, P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420 by November 24.

MAY FUNERAL SERVICE

HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW F. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja ympäri stolle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

KULTAISEN IÄN KERHO kokoontuu joka tiistai klo 2 ip. Elm St. Lähtöseurakunnan seurakuntasalissa Fitchburg.

FinnFest US' 84:n aikana esitetyt suomenkieliset näytelmät "Kissa ulos" esitetään uudelleen sunnuntaina, marraskuun 4. päivänä kello 2 iltapäivällä McKay koululla, Fitchburg, MA : ssa .

Kalevan Ritarien kuukausikokous perjantaina, marraskuun 2 päivänä kello 7:30 ill. Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg, MA.

Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, marraskuun 3 p., klo 8 - 12 yöllä, Hi-Lites soittavat. Kaikki tervetulleita. Järjestäjä FACS.

NIMIPÄIVIÄ

Marraskuun 6 p. Kustaa Aadolf
Marraskuun 7 p. Taisto
Marraskuun 8 p. Aatos
Marraskuun 9 p. Teuvo
Marraskuun 10 p. Martti
Marraskuun 11 p. Panu
Marraskuun 12 p. Virpi

Lokakuun 11 päivänä poika lapsi Mr. ja Mrs. Steven E. Krookille (Annie I. Seppälä), Fox Farm Road, New Ipswich, N.H.

Lokakuun 21 päivänä poika lapsi Mr. ja Mrs. Peter L. Vaillancourt (Cynthia L. Lampinen), Temple Road, New Ipswich, N.H.

Lokakuun 17 päivänä tyttölapsi Mr. ja Mrs. Douglas A. Lampiselle (Connie L. Niemelä), Ken Street, New Ipswich, N.H.

Lokakuun 16 päivänä syntyi tyttölapsi Mr. ja Mrs. Douglas A. Lampiselle (Connie L. Niemelä), Ken Street, New Ipswich, N.H.

Honolulu Kutsuu!

Edestakaisin lento
Bostonista ja viikko hotellissa

GIT MATKATOIMISTO VAIN \$578

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Suomea puhuva

MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistöjen ostoa tai myyntiä koskeissa asioissa.
Myös arvio kiinteistöistä.

Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-4771

Smith Funeral Home

ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 632-0377

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, Ma.
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA

Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

Darlene Kaukoranta esiintyy

Darlene Elizabeth Kaukoranta antaa käyrätorvikonsertin sunnuntaina, lokak. 4 p., klo 2 iltapäivällä Elm St. lähetyskirkossa. Hänen säestäjänään toimii Andrew Saderman.

Darlene opiskeli musiikkia Bostonin Yliopiston musiikkikoulussa (B.U.) ja sai päästötodistuksen sieltä 1983. Hän on esiintynyt Bostonin Yliopiston sinfonia orkesterissa, saman yliopiston torvisoittokunnassa sekä Bostonin kaupungin sinfonia orkesterissa ja parhaillaan soittaa North Shore filharmonisessa orkesterissa Bostonissa.

kultaisen Iän Kerho

Fitchburgin Kultaisen Iän Kerhon kokous pidettiin tiistaina lokakuun 30 p., 1984 Elm St. Lähtöseurakunnan seurakuntasalissa.

Kokouksen avasi kerhon presidentti Anton Nopanen, joka lausui jäsenet ja vieraat tervetulleiksi. Sen jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme" laulua Mrs. Neima Johnsonin säestävänä pianolla.

Seuraavat vierailijat lausuttin tervetulleiksi: Eila Lampa, Irene Macnally Fitchburgista ja Helmi ja Arvo Alfors Baxton, MA.

Sihteeri luki edellisen kokouksen pöytäkirjan joka yksimielisesti hyväksyttiin. Anni Harju antoi sairasperäpöytäkirjan. "Happy Birthday" laulettiin kahdelle jäsenelle. Mary Kumpula lausui jäseneksi kerhoon ja hänet lausuttin tervetulleeksi.

Lahjoituksia kerholle tekivät Mr. ja Mrs. Steven E. Krook ja Mrs. Aili Berg syntymäpäivänään kunniaksi.

Ohjelmaa, jonka esitteli Axel Hill antoivat seuraavat: Väinö Berkio aloitti soittamalla hanurisooloja, runon; Miriam Orava, hanuri- ja viulun soittoa Arvi Harju ja Wilho Salo, Etelä-Anttonen laulusooloja säestävien pianolla, Hilma Leppänen laulusooloja.

Ensivikion kahvikomiteaan kuuluvat: Ritva Järvi, Hilma Leppänen, Martta Toropainen ja Henni Lappalainen.

Lopuksi siirryttiin kahvipöydään ääreen.

Hän kuuluu myös Back Bayn torvisoittokuntaan, mikä oli kiertueella tänä vuonna Teksasissa, Indianassa ja Kaliforniassa, missä he voittivat kolmannen palkinnon Carmelien kamarimusiikkikilpailussa.

Darlene on Armas ja Barbara Kaukorannan tytär ja sai päästötodistuksen Fitchburgin Koreakoulusta 1979 kiltettävien arvosanoin. Hän aloitti musiikkilopintonsa viisivuotiaana pianon soittamalla ensin pianonsoittoon. Pianon ja käyrätorven lisäksi hän soittaa bassokitaraa ja hanuria. Hänen nykyinen torvisoitto-opettajansa on David Ohanian, joka soittaa Bostonin sinfonia orkesterissa sekä Empire torvisoittokunnassa ja opettaa B.U:ssa.

Konsertti on yksi monista ohelmista, joita esitetään huomiottaessa Elm St. kirkon 90-vuotisjuhlaa. Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu kirkon seurakuntasalissa. Tarjoilusta huolehtii kirkon ystäväseura. Kaikki ovat tervetulleita!

Finnish Cultural Center of Fitchburg State College (FCC) sponsoroi FinnFest '84:n aikana esitettynä suomenkielisen näytelmän "Kissa ulos" uusintaesityksen. Se esitetään sunnuntaina, marraskuun 4. päivänä kello 2 iltapäivällä Fitchburgin Valtion Opiston McKay koululla.

Monilta jäi näytelmä näkemättä FinnFest juhlaohjelmien aikana kireästä aikataulusta johtuen, mutta nyt tämän u-

FINNISH IN YOUR SOUL

Tanssit ja ohjelma

Sponsori: Finnish Folk Dancers

Saiman Puistossa
Lauantaina, marrask. 10, 1984 klo 7:30 ill.

Liput: \$5,00 (sisältää voileipäpöydän)

Alle 16-vuotiaat lapset ilmaiseksi Lippuja saa tanssijoilta

Rep. George J. Bourque

RE-ELECT REP. GEORGE J. BOURQUE ON NOVEMBER 6, 1984

EXPERIENCE, ACTION, SERVICE AND AVAILABILITY

- Returned \$14 MILLION PLUS IN LOCAL AID TO FITCHBURG. THIS YEAR ALONE.
- \$1 MILLION in emergency allocation for EDUCATION.
- Original supporter of Rte. 1-190.
- Effective in obtaining improvements in Rtes. 2 and 31.
- Participated in obtaining funds for 10 ELDERLY and LOW-INCOME HOUSING PROJECTS. Provided impetus for development of JOSEPH HOUSE.
- Acquired funds for FITCHBURG STATE COLLEGE repairs and physical education facilities.
- Obtained Grants for FITCHBURG PUBLIC LIBRARY, ART MUSEUM and COMMUNITY DEVELOPMENT CORPORATION.
- Reopened OFFICE OF CORPORATIONS and TAXATION for Mass. in Fitchburg.
- Continuous help to INDUSTRY including: James River, G.E., Simonds, Rte. 2 and 31 Industrial Park and others.
- Retained REGISTRY OF MOTOR VEHICLES OFFICE in Fitchburg.
- Supported hydro-electric power to REDUCE FUEL ADJUSTMENT COST 20%.

ELECTED POSITIONS:

Councilor-at-Large • Mayor • Pres. Mass. Mayor's Association • State Representative
PRESENT HOUSE OF REPRESENTATIVE COMMITTEES:
Vice-Chairman of Public Safety • Clerk of Local Affairs • Member of Transportation

HOME OWNER AND TAXPAYER

Married to Emelia LeBlanc, R.N. • Have 5 children: George, William and Robert each have a Master of Education degree. Elizabeth received a Ph.D. and Barbara a R.N. degree.

CIVIC FUNCTIONS

Chairman, I.C. Credit Union Golf Tournament
\$1,800 for Friends of Retarded.
Active over 30 years in YMCA activities, coaching and physical education committee, etc.
\$10,000 Marathon for Jimmy Fund
Originator of Fitchburg, Civic Days
President, North Central Mass. Basketball Assoc.
President, Babe Ruth League
President, Little League
North Central Mass. Baseball Umpire
Charter Member Softball association of YMCA
Coach, Coolidge A.C.
Coach, Baseball, Basketball, Volleyball, Softball at St. Joseph's School, 7 years
Coach, G.E. Softball, Volleyball

CLUBS AND ASSOCIATIONS

Elks Lodge #847
North Central Basketball Board #44
Cable Club
Eagles (Service Award)
Eastwood Club
Knights of Columbus - 4th degree - Council #99
Franco-American Social Club - Lifetime Member
Irish American Club
Fitchburg Rod & Gun Club -
Lifetime Honorary Member
Finnish American Club of Saima
Post 29 Amvets - Social Lifetime Member
St. Joseph's Club - Lifetime Member
South End National Club - Lifetime Member
St. Joseph School Association
Fitchburg Turners

BOURQUE: EXPERIENCE YOU CAN COUNT ON

Signed: Paavo & May Oinonen, Arthur Longsjo, Fitchburg, MA

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. BOX 309
Valittu myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO, PALO - HENKIVAKUUTUKSIA
376 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh 343-4853
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILUJOUTA

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST. FITCHBURG, MA TELEPHONE: 342-3635

Serving All Faiths
FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns

Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC

Kuolleita

KIRKOLLISIA UUTISIA

Messiah Luterilainen seurakunta

Perjantaina, marrask. 2. klo 7:00 ill. Lutherilittolaiset kokoontuvat.

Lauantaina, marrask. 3. klo 9:30 ap. rekisteröinti - matkalle The Redeemer Luth. kirkolle, Cape Elizabeth, Maine.

Sunnuntaina, marrask. 4. klo 8:15 aam. suomenk. jumalanpalvelus ja H.P. Ehtoollinen. Klo 9:15 aam. Sunnuntai koulu. Klo 9:15 aam. Aikuisten raamatuntutunti. Klo 9:30 aam. Sr. korkeakouluisten raamatuntutunti. Klo 10:30 aam. Engl. jumalanpalvelus. Klo 2:00 ip. kuorojen yhteinen harjoitus. Klo 4:00 ip. Uskonpuhdistusjuhla. Ympäristö Luth. kirkkojen yhteinen tilaisuus. Tervetuloa!

Luterilainen tunti radioidaan sunnuntai- ja lemminkierroksella WCMX, 1000 - klo 9:45 aamulla suomenkielillä.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina, lokakuun 4 p., klo 8:30 ap. radiohartaus NEW LIFE - asemalta WEIM am - 1280, Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaapast. David Wuori, Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehtarjoilu. Pyhäkoulu klo 10:45 ap. kaikenikäisille.

Tiistaina, lokakuun 6 p., Aikuisten kuoro harjoitus klo 7:30 ill. Viikkokillan hartaustilaisuus klo 7:30 ill. Past. William Sumner puhuu. Kahvitarjoilu kuntasalissa. Mr. & Mrs. David Peretti ja Mrs. Hilda Forss.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartaus, Hyvät Uutiset, lähetetään joka sunnuntai- ja lemminkierroksella WCMX - 1280, Fitchburg, klo 8:45 (aamulla).

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kaleva-Kodissa, 107 Mechanic Street, Fitchburg, sunnuntai- ja lemminkierroksella klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarpeen mukaan.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voidaan tehdä kysymällä yhteys Yrjö Kainuun, puh. 342-7155 tai Liisa Liedekseen, puh. 342-4474.

Poliittinen ilmoitus

SENATOR MARY PADULA

...honest, capable, dedicated
...with the record to prove it.

We are proud of Senator Mary Padula. Her talents and abilities have been recognized in just one short term as Senator!

- Named LEGISLATOR OF THE YEAR by the Mass Municipal Association.
- Appointed to the highly touted MASTER TAX COMMISSION.
- Named WOMAN OF THE YEAR by the Mass, Federation Business and Professional Women.
- Recognized by the Mass. Town Clerks' Association for her Outstanding Service.
- Elected Chairwoman of the WOMEN'S LEGISLATIVE CAUCUS.
- Received the SERVICE AWARD from the Salvation Army.
- Awarded THE KAPPAN by education fraternity Phi Delta Kappa, Montachusett Chapter.

Mary Padula has been recognized inside and outside this district. She has earned our respect and we support her re-election.

Signed:

Ray Wayrynen, Ashby

Mr. & Mrs. Raimo Ahti
Lunenburg

Elma Laitinen, Gardener

Mrs. Bernard Sjöblom,
Fitchburg

Rachel Niemi, Lunenburg

Mrs. Vieno Aho, Townsend

Eino & Aune Niinimäki,
Westminster

RE-ELECT SENATOR MARY PADULA

The Committee to Elect Mary Padula, 909 Mass. Ave., Lunenburg
Edward R. Harriman, Treasurer